ادع الی سبیل ربک بالحکمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتی هی احسن الایه

دعوت

د توحید او جهاد مجله

د افغانستان د جماعة الدعوة الی القرآن و السنة د افکارو خپرونکی

٣٣ گڼه

کابل

ملگرو ملتو د مرستو د ویش په وخت کی اته تنه د مرگ کومی ته ورغلل.

وی مړئ ډوډی دپاره د شلو کسانو وینی توی شوی.

پاتی په (٥) مخ کی

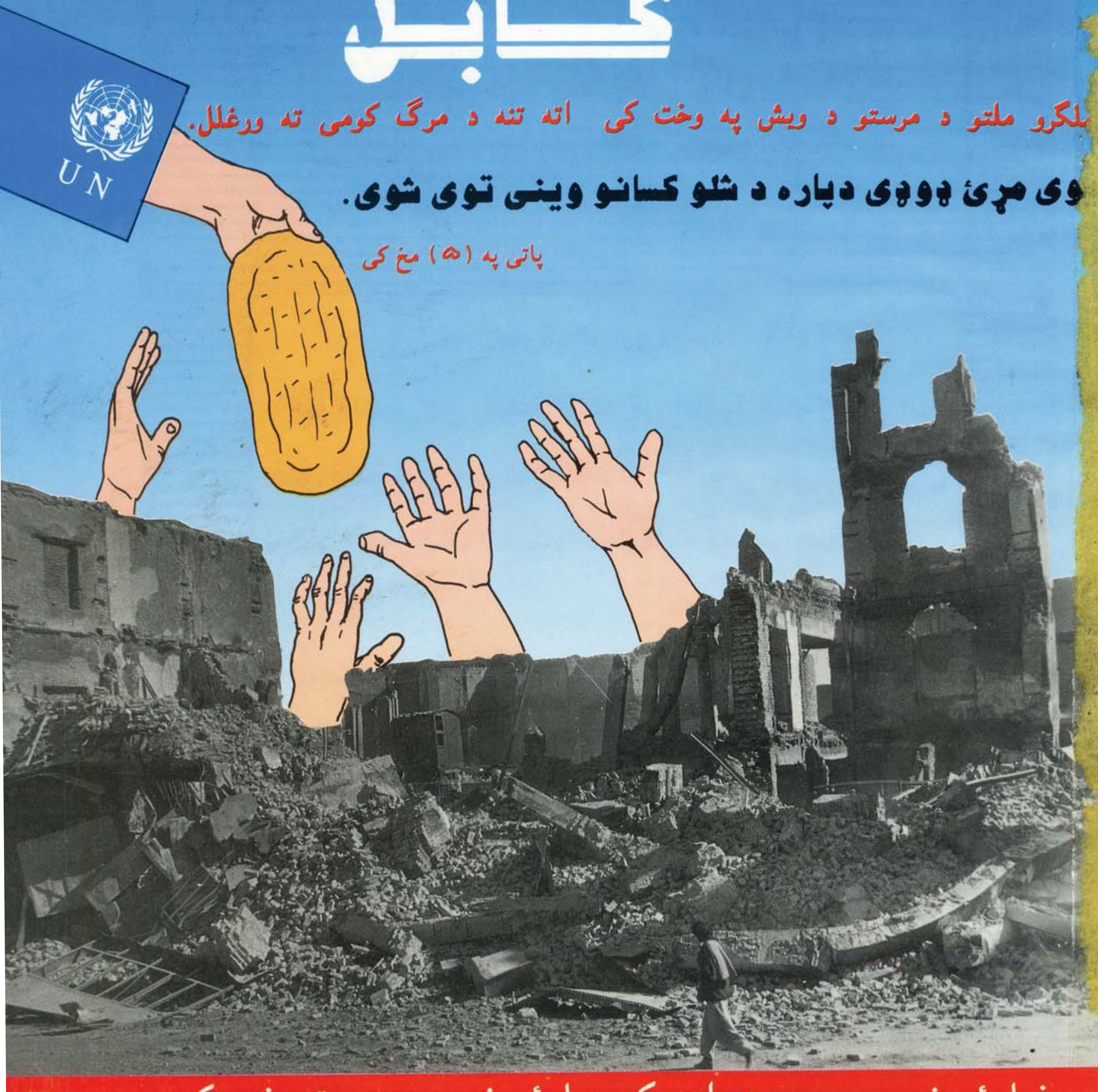

خپل ئی نه پریږدی »«هیواد» کی، بل ئی نه پریږدی «تورخم» کی

الهی فرمان

بسم الله الرحمن الرحیم

ومن الناس من یعجبك قوله فی الحیٰوة الدنیاویشهدالله علی مافی قلبه و هوألدالخصامO و اذا تولی سعی فی الأرض لیفسد فیها ویهلك الحرث والنسل والله لایحب الفسادO

(البقره - ۲۰٤)

ترجمه:او دخلکو یوه ډله ده چه په دنیا کی د دوی خبری ستا لپاره د تعجب او حیرانتیا وړدی او دوی په خپلو زړونو باندی الله گواه نیسی په داسی حال کی چه دوی سخت دښمنان دی. کله چه دوی ته په ځمکه کی اقتدار وسپارل شی هلته فساد کوی، فصلونه او نسلونه تباه کوی او الله تعالی مفسدین نهٔ خوښوی.

دعوت

د توحید او جهاد مجله

بسم الله الرحمن الرحيم

قل هذه سبيلي ادعو إلى الله على بصيرة أنا ومن اتبعني وسبحان الله وما أنا من المشركين سورة يوسف (١٠٨)

دامتیاز خاوند: دافغانستان جماعة الدعوة الى القرآن والسنة

مؤسس: شهیدشیخ جمیل الرحمن (رحمه الله)

سرپرست: الشیخ سمیع الله

خپرونکی اداره: ددعوت او ارشاد ریاست

شپږم کال پرله پسې ګڼه (٣٣) ١٤١٤ هـ ق د رمضان المبارك میاشت (١٣٧٢/١١ هـ ش) د کب میاشت

دهیئت تحریر تر نظارت لاندی

ددی ګڼې مطالب

(وحدت) Ahmad Shah (Vahdat) A. K. P. O.

(عنوان)

* جنګ د څه دپاره وو او څه وشول (سرمقاله) ...٢...٨
* کابل کنهواله شو ٥
* رمضان المبارك یا فیوضات ٨
* تمدن او د تمدن بولونه ١٢
* یاسر عرفات ته د آمن د خبرو ١٦
* مصاحبه با لوی څارنوال ١٩
* د لوی څارنوال له مرستیال سره مرکه ٢١
* بی اسری افغان (شعر) ٢٣
* فریاد (شعر) ٢٤
* د جماعة له نماینده سره مرکه ٢٥
* ددین مفهوم ٢٧
* د تنظیم طلبه سلفیه دعوتی او تبلیغی پروګرام ... ٣١
* بحث معلوماتی درباره‌ء مسلمانهای کرد ٣٦
* په صومالیا کی څه تیریږی ٣٨
* د نبوی ملغلرو امیل ٤٢
* دلیکونو بهیر ٤٥

په پاکستان کی د
ګډون بیه:
میاشتنی: ١٠ کلداری
کلنی: ١٠٠ کلداری

په نورو بهرنیو هیوادونوکی د
ګډون بیه:
میاشتنی: ٢ امریکائی ډالر
کلنی: ١٠ امریکائی ډالر

په داخل او په پاکستان کی زمونږ
نماینده ګان

په داخل کی: لعل محمد «افسوس»
اسلام آباد: عفیف احمد
پیښور: غنی الله «مسلم»
لاهور: حماد شاکر
کراچی: چوهدری ظهور احمد
کوټه: عرفان منګل
مظفر آباد: بشیر قریشی

په نورو بهرنیو هیوادونوکی زمونږ
نماینده ګان

سعودی عرب: فیضان الله
امریکا: عبدالرحمن احمد
بریطانیا: منور علی
جرمنی: وائی - ایم حمیم
هالیند: عماد الدین بکری اسماعیل

کمپوزر: عطاء الله "الفت"

مکاتباتی پته: «دعوت مجله» - پوست بکس نمبر ٦١٤ پشاور پاکستان

بانکی حساب: جماعة الدعوة الى القرآن والسنة - اکاونت نمبر ٧-١٠٦٣ - نیشنل بینك - صدر روډ - پشاور.

بسم الله الرحمن الرحيم

سرمقاله

جهاد د څه دپاره ؤ؟ او څه وشول!

د افغانانو څوارلس کلن جهاد چې په حقه سره د یونیم میلیون شهیدانو، معیوبینو او معلولینو په قربانی بالاخره د یوی عظیمی فتحی په تر لاسه کولو سره په کابل کی د اسلامی حکومت جنډه ورپوله شوه، بی له شکه چې په ملی او بین المللی سطحه ئی د میړانی او جهادی هویت ریکارډ ټینګ کړ او نړیوالو ته ئی څرګنده کړه چې د الله تعالی په ځمکه د الله تعالی د قانون انفاذ او د کمونیزم د پوچی مفکوری د نابودئ دپاره همدا د الله اکبر تکبیر وکولای شول ددی جهانی بلاك ټول شیطانی تحریکونه دړی وړی کړی او د فی سبیل الله جهاد کارنامه د اسلام په تاریخ کی تسجیل کړی.

همدا اوس چې لاپه ټوله معنی د تنظیمی جنګونو له امله اسلامی حکومت نه دی قائم شوی او د جهادی څواکونو خپل مینځی اختلافات لا د پړسوب په حال کی دی، د ټولی نړی مسلمانان له یو مخی د افغان جهادیانو نوم په قدر او احترام سره یادوی او په دی لړ کی ئی افغانان د لوړ مقام خاوندان بللی دی. ددی خبری نه باید سترګی پټی نشی چې د شین سترګو ددغه یرغلګر فوځ په مقابل کی د افغانانو تاریخی پاڅون یو الهی حکم او فریضه وه او د همدی الهی استعانت په برکت وو چې مقابله د سوك څپیړی نه پیل او په توپ او ټوپك سره ئی د څوارلسو کالو وسله والی مبارزی نه وروسته د نړی دغه ستر طاقت په ګونډو کړ او دغه ناشونی کار ئی شونی او ممکن کړ، خو راځئ چې وګورو جهاد د څه دپاره شروع شوی ؤ او څه وشول؟ اولا څه کیږی؟

د بده مرغه د جهاد د هماغه لومړی سر نه چې د اسلام د دښمنانو په واسطه د فی سبیل الله جهاد د یوی جنډی لاندی مبارزه په ډلو، ډلو د اسلامی تنظیمونو په نومونو سره وویشل شوه هری فرقی خپله خپله لاره مخکی کړه او د اسلام او جهاد په نوم ئی د سرو لښکرو سره مقابله کوله او د کابل د ملحد رژیم سره ئی ډغری وهلی، نو هره ورځ به ددی خبرونه هم خپریدل چې فلانی تنظیم د فلانی تنظیم نه دومره سری مړهٔ کړل او فلانی ولسوالئ او یا علاقداری ئی ورنه

قبضه کړه او داسی نور ...

که په دی لاره کی به ډلو ته هر څومره نصیحتونه کیدل او منځ ګړو به پکی کردار اداء کاوه هیڅ ځای ئی ځکه نه نیوه چی په دی مبارزه کی سیاسی او نظامی ملاحظات دخیل وو او کله کله به د اقتصادی ګټو په سر هم د تنظیمونو ذات البینی مناسبات خرابیدل.

خو ددی ټولو اختلافاتو سره سره بیا هم د مجاهدینو دوستانو دا طمعه لرله چی د فتحی او اسلامی حکومت د جوړولو په وخت کی به دا ټول اختلافات یوی خواته پریږدی او ټولی اسلامی ډلی به په یو مشترك هدف راټولیږی، خو د (۱۳۷۱ هـ ش) کال د ثور د میاشتی اتمی نیتی عملاً وښودل چی د مجاهدینو د فتحی په هماغه اوله ورځ د اسلامی حکومت هرکلی په توپونو او راکټونو سره پیل شو او د پخوا په شان د مسلمان وژنی بوګنونکی تراژیدی د څوارلس کلن جهاد او فتحی ټول ارمانونه د خاورو لاندی کړل.

دا چی د تیرو شلو میاشتو ډلهِ ایز او تنظیمی جنګونه د څه دپاره کیږی عیان ته پکی د بیان څه ضرورت پاتی نه شو او هر مؤمن مسلمان ولیدل چی زمونږ د مشرانو په اوږو کی شګی راووتی او هر لیډر، هر قوماندان د فی سبیل الله جهاد په ځای د کلاشنکوف او داټسن قیصه مخکی کړه او «میم زرما ټوله زما» د حصول دپاره ئی د جهاد ټول اهداف او فرائض شاته وغورځول، د امن په ځای قتل قتال، د حکومتی سیستم او نظام په ځای ځان غوښتنی او شخصی تمایلاتو نهٔ یوائی د افغانستان مرکز ښکلی کابل په کربلا بدل کړ،بلکی د همدی ډلو او تنظیمی ذات البینی اختلافاتو په وجه د جنګ د اور دغه لمبی ټول هیواد ته ورسیدې، د هر اداری واحد قابضانو خپله خپله انتظامیه جوړه کړه، کلی او کوڅی سره په نخښبه کړای شوی، دخلکو نه د ناجائز استحصال او اشتقاق دپاره په لویو لارو کی پاټکونه واچولای شول، وزارتونه او ریاستونه ددی په ځای چی کار په کی اهل کار ته وسپارل شی په پټو سترګو تقسیمات کړای شول او د اسلامی او جهادی شعایرو خلاف د وحشت او بربریت یوه توره دوره په ټول ملك کی راخپره شوه.

د تعجب وړ خبره خو لا داده چی هر جهادی مشر او قوماندان چی دا وخت په بیانونو خوله پرانځی نو د ټولو نه اوله جمله ئی داوی چی مونږ په هیواد کی سوچه اسلامی حکومت جوړوو، خو چی د عمل وخت راشی نو بیا ئی د چوکۍ او اقتدار دپاره توپونه چو کړی وی او یو مجاهد د بل مجاهد دپاره په کمین کی ناست وی. د پخوانی رژیم کمونستان چی د همدی یارانو د اختلافاتو په رڼا کی تقویه کیږی، سیاسی سرپټوب ته رسیږی، بیا هم په جنګ کی اخته مشران خپل

ځانونه د جنګونو او اختلافونو سره مترادف بولی او د هری ورځی په تیریدو سره ورنه د بده شامته نظام ویجاړیږی او د خلکو کرکه ورځخه زیاتیږی.
د کابل وروستی جنګونه چی د جدی د یولسمی نیټې نه شروع شوی دی هیوادوالو او نړیوالو ولیدل چی د خوارلس کلن جهاد اهداف کومی خواته روان دی، د تیرو شلو میاشتو په بی معنئ او بی مفهومه جنګونو کی ډیرو کورنیو او بهرنیو منځګړو منډی ترړی وکړی، ډیری لوظنامی او ډز- بندیږ وشوی خو هیڅ مطلوبه نتیجه تری راونهٔ وته او ددی خطر دی چی د یو سوچه اسلامی حکومت جوړول فقط د یو ارمان په ډول په زړونو کی پاتی شی.
دا وخت که هر څومره د افغان لانجی د غوڅولو دپاره د ملګرو ملتو د امنیت شورئ او د اسلامی کنفرانس نه د مرستی غوښتلو او د عمل میدان ته د رادانګلو خبری کیږی، ټولی بی نتیجی ځکه دی چی تر اوسه پوری دې دواړو
ارګانونو څه داسی نړیوالې لانجی نهٔ دی حل وفصل کړی چی د افغانانو دغه پیچلی لانجه هم ورته په غاړه کی وغورځول شی.
تر کومه ځایه چی د جماعت الدعوت دریځ او عقیدتی رسالت دی، نو دی جماعت د جهاد د لومړیو وختو څخه دغه مقصد تشخیص کړی دی او د اسلامی حکومت د تشکیل په لاره کی چی کوم ګامونه اوچت کړای شوی دي هغه ددی جماعت د بانی شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) په ویناؤ او لیکنو کی بیان او تسجیل شویدی. دغه جماعت په دی عقیده دی که چیری د جهاد موجوده مشران په جهادی اهدافو عمل ونهٔ کړی او په یوهٔ واحد اسلامی قیادت راټول نهٔ شی ددی ویره او خطره موجوده ده چی تر لاسه شوی فتحه او نعمت به له لاسه ورکړی او په تشو اسلامی دعووګانو سره به ځانونه او مؤمن ملت د تباهیږ کندی ته وغورځوی. جماعت الدعوت د ملك سالمیت او پیاوړتیا په خاطر په کونړ کی اسلامی امارت د ټولو وسایلو او ادارو په شمول له اسلامی دولت سره چی په سر کی ئی جهادی مشران (استاد ربانی او انجنیر حکمتیار او نور) واقع دی، یوځای کړی او یوه اداره ئی چی ټولو ګوندونو ته پکی برابر سهم ورکړ شوی،جوړه کړی ده، په دی طمعه چی نور ورونه به همدا اداره د سرمشق په ډول وګرځوی او اسلامی او اجتماعی ګټو ته به په ذاتی ګټو ترجیح ورکړی.

(اداره)

کابل کنډواله شو

خو دقدرت نیولو لړی په نظامی قوت روانه ده

د کابل ښار کرار کرار خپل عادی حالت ته روان ؤ پوره جم وجوش ئي پیدا کړی ؤ، حکومتی سیستم د ښه کیدو په حال کی ؤ د بیا ودانولو دپاره نړیوالو ټولنو ترتیبات نیول، کابلیان هم په دی وجه خوشحاله وو او د آرامی ساه گانی ئی اخستلي چه دری څلور میاشتي پر له پسی جنگونه غلی وو وزارت خانو د نوی کال دپاره د اجرا ءتو پلانونه جوړول او د بهرنیو مرستو خبرونه را روان وو، خو ددی ټولو امیدواریو او امیدونو سره سره دجدی د میاشتي په یولسمه نیټه په هغه ورځ چه د کمونستی ډلی (حزب دیموکراتیك خلق افغانستان) د تأسیس له ورځی سره مصادفه وه، د ثلث الیل په وخت کابل بیا په ناڅاپی توگه د توپونو او راکټونو تر سختو گذارونو لاندی راغي، د سهار تر نهو بجو پوری هیڅوك نه پوهیدل چی څه چل دی او کومو تنظیمونو او ډلو سره لاس اچولی دی؟

خو هغه وخت چه دفترونو ته تلونکی مامورین بیرته خپلو کورونو ته را ستانهٔ شول خلك پوه شول چه حزب اسلامي «حکمتیار» او د دوستم ملیشو ددولتی قواؤ سره اړولی دی، کابل ریډیو په همدی سهار صرف همدومره ابلاغ کړه چه حزب اسلامي او ددوستم ملیشو غوښتل چه د کودتا په وسیله نظام چپه کړی او قدرت ونیسی خو ناکامه کړی شول.

د یو څو ابلاغیو او شعارونو څخه وروسته راډیو هم غلی شوه، دجنگ شدت ساعت په ساعت زیاتیدهٔ، د جنگ په دوهمه ورځ دواړو غاړو هوائی بمباری هم پیل کړی، گلبدین حکمتیار د استاد رباني داستعفیٰ شرط وړاندی کړ او د دوستم معاون همایون پوځي په مرکه کی وویل چه د موجوده نظام د سیستم بدلول غواړو.

خو جمهور رئیس دغه شرطونه رد کړل او ترټاکلی میعاد پوری ئی د دولتی ماشینری د چلولو چلنج وړاندي کړ.

د جنگ په لومړی ورځ د هماآهنگی د شوریٰ ځواکونو زیات پرمختگ کړی ؤ خو د دولت د ځواکونو له خوا په شا و تمبول شول، هوائی دگر ئی د هغوي د قبضی نه

آزاد کړ له یوي هفتی دشدیدو جنگونو په لړ کي چه د کابل دجنوب او شرقی علاقو ښاریان تش تور له خپلو کورونو څخه د کابل د شمال علاقي «خیر خانی» ته د کاروانونو په شکل راورسیدل، حالات زیات خراب شول، د مړو دسیځولو او د ټپیانو د علاج دپاره ټول امکانات دجنگ په لمبو کی خلاصه شول، هر چا سره د ژوند او مرگ خبره طرح وه او دا جنگ د تمام عیار او تباه کن جنگ په حیث و نومول شو او دا ځکه چه ټول ځواکونه پکي دوه پرکه شول.

د کورنیو او بهرنیو منځگړو څه پته نه وه، د ډز بندی دپاره سخت شرایط وضع شوي وو او هیچا هم نشو کولی د جنگ په لمبو کی د مصلحینو کردار اداء کړی.

ایران پاکستان او سعودی عرب د ملگرو ملتونو په گډون د کابل نه له ډیپلوماتانو د وتلو په پلمه ایله یوه هفته وروسته ۲٤ ساعته اوربند وکړی شو، په دی ورځ په خارجیانو بر سیره پنځوس زره مهاجر کابلیان په ډیرو بدو حالاتو کی له کابل نه دشرق او جنوب په لوری ووتل، په همدی ورځ د اوضاع د خرابیدو په وجه خارجي او داخلی ټول خبریالان د کابل نه وتښتیدل او د کابل حالت ئی د کربلاء سره مشابه وباله.

د ملگرو ملتونو سر منشی بطروس غالی په یوه بیان کی په دی جنگونو خواشیني ښکاره کړه او افغان مشرانو ته ئی خطاب وکړ چه زولی درته نیسم چه جنگونه بس کړئ او د ملك چاری د ملت په خوښه سمبال کړئ، په همدی موقع د امنیت شوراُ او داسلامي کانفرس سازمان هم دجنگ د خلاصون دپاره اپیلونه وکړل خو صرف یو غږ ؤ او نور ئی هیڅ اقدامات ونشو کړای.

د جنگونو زیات شدت په مکروریانو ، زو ړ ښار او بالا حصار باندی ؤ، زیات خلك د ځمکنیو او هوائی بمباریو د لاسه دکورونو لاندی تر څو ورځو پوری مړهٔ او مړ ژواندی پراتهٔ وو او هغه چي فرصت ئی پیدا کاوه د خیر خاني لور ته را روان وو.

کوچنی زوی می په منډه په خاورو و مانډه:

دغسی یو مصیبت ځپلی چه د لومړی مکروریانو څخه خیر خاني ته را روان ؤ او ځان ئی سلطان محمد معرفي کړ، د مجلي له خبریال سره ئی په مرکه کی په ژړا ژړا کی وویل چي په کور کی می شپږ ساعته مخکی راکټ ولگیدهٔ، څلور کلن زوی می ټوټی ټوټی شو، میرمن می په پښه کی چره وخوړه، خو گاونډیانو را سره همدومره مرسته وکړه چی زوی می په منډه منډه په خاورو و مانډهٔ، دسیځی پښه می په څادر و تړله او له کور سره مو وداع وکړه، په خیر خانه کی هم د مهاجرینو د پاره نور ترتیبات نهٔ وو، چی جنگ ځپلی جوماتونو، مکتبونو او نورو سرکاری کنډوالو ته ننوزی نور سهولتونه څه نه وو چی په کابل سری گولی وریدلی او د اقتدار د نیولو د پاره قیامت جوړ ؤ.

څه کم دوه میاشتی کیږی چی د جنگونو په وجه ټولی وزارت خاني او رسمی اداری بندی دی، تجارت نشته او د څلورو میاشتو را هیسی د مامورینو معاشونه او حقوق نه دی ورکړ شوی، بانکونه د پیسو نه تش شوی او څومره پیسی چی راځي هغه د جنگیالیو په خدمت کی لگول

کیږي.

کابل کنډواله شو، ډیر بې گناه او بې دفاع مظلوم خلك د اجل کومې ته ورغلل، ډیر کورونه وران او تالا شول، کابل نه د تښتیدلو بهیر په شدت سره روان دی، خارج ته دپناه وړلو دروازې په همدې سختو ورځو کې وتړل شوې.

په جلال آبادې کې د نفوسو پړسوب بیې لوړې کړې دي.

د مهاجرینو زیات بوج دا وخت په جلال آباد لویدلی دی، د ننگرهار والی حاجي عبدالقدیر چې کله د کابل نه د مهاجرینو دسیلاب سره مخامخ شو نو د خبریالانو سره ئې په یوه مطبوعاتي کنفرانس کې په شکایت آمیزه لهجه ووئیل: چې له یوې خوا نه د کابل بې مفهومه جنگونو، قتل و قتال، له بلې خوانه د مهاجرینو سیلاب او بل طرف ته هم د پاك افغان سرحد تړل مشکلات یو په دوه کړې دي.

د پاکستان داخله وزیر نصیرالله بابر په دې اړوند دبي بي سي سره په مرکه کې وویل: چې مونږ غواړو وروسته ددینه د افغانستان په داخل کې د افغان مهاجرینو سره مرستې تنظیم کړو، ده دا گواښ هم وکړ که چیرې افغان مشران جنگونه بند نکړي په پاکستان کې میشته مهاجرین به هم له پاکستان څخه وباسو.

همدا اوس چې ددې رپورټ تر لیکلو پورې د کابل جنگونه دوام لري او په کابل کې د دیوالونو څخه پرته نور څه نه دي پاتې، دجنگ ددې مصیبت د لاسه چې د څو اقتدار پسندو له خوا نازل شویدی، د ملگرو ملتو د اټکل له مخې څلور سوه پنځوس زره کسان د ولږې او مرگ له خطر سره مخامخ دي.

د خبریال د رپورټ مطابق اوس په کابل کې د یوې پولس منې د اوړو بورۍ بیه شپېته زره افغانۍ، دیو ټیم غوړو بیه پنځه څلویښت زره افغانۍ، دیو من لرگیو بیه یونیم زر افغانۍ او د یو کیلو غوښې بیه دري نیم زره افغانۍ دي.

څکه نو اکثره هغه کسان چې کورونه ئې د جنگیالیو د چور چپاول نه په امن پاتې شوي دي، ټولو د کور د خرڅ د پیدا کولو لپاره دکورونو سامان نیلام کړې دی او د نن او سبا په تمه د مجاهدینو تر مینځ د جوړجاړې او دأیمی ډز بندۍ په تمه شپې ورځې سبا کوي.

د څو ورځو سخت انتظار نه وروسته چې د کابل کلا بند اوسیدونکي د ملگرو ملتو دمرستې دشپږو گاډو په خاطر ئې ځای په ځای د مرستې د غنمو دپاره کمینونه نیولې وو د توزیع په لومړیو شیبو کې وربانډې اتو کسانو سرکیښود او شل کسه نور په وینو ککړ کورونو ته ستانۀ شول.

دمجلې دخبریال د رپورت له مخې هغه وخت چې د خیرخانې مینې په دوهمه برخه کې د مرستې دغه غنم ویشل کیدل ورسره جوخت د **ددولت د مخالفینو** له خوا وربانډې راندۀ توغندی هم ولگیدل او دیوې مړئې ډوډۍ کیسه په وینو، چغو، ژړا او انگولا بدرگه شوه.

رمضان المبارك یا ماه فیوضات وبرکات

روزه بنای چهارم اسلام و فرض عین است، زیرا فرضیتش ثابت است بدلیل قطعي ایکه الله تعالي در کلام مجید میفرماید: «یاأیهاالذین آمنوا کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلکم » الآیة (بقره - ۱۸۳)

ترجمه: اي کسانیکه ایمان آورده اید بر شما فرض شد روزه همانگونه که فرض بود بر کسانیکه پیش از شما بودند. این بود دلیل قطعي بر فرضیت روزه و اما تحقیق کلمه «صوم» یا روزه.

روزه را در زبان عربي «صوم» گویند و صوم در لغت مطلق به معني خود نگهداري است. از هر چیز که باشد- ودر اصطلاح شریعت یکماه تمام همه روزه از صبح صادق تا غروب افتاب (شام) با تمام شرایط از خوردني، نوشیدني و افعال وکردار جنسي خود داري و پرهیز را روزه یا صوم گویند.

فرضیت و فضیلت روزه: دانستیم که روزه گرفتن فرض است اما اینکه چقدر وخت روزه بگیریم ازین فرموده ورهنمود الهي معلوم میشود که:

«شهر رمضان الذي أنزل فیه القرآن هدی للناس و بینات من الهدی والفرقان فمن شهد منکم الشهر فلیصمه ومن کان مریضاً او علی سفر فعدة من أیام آخر» الآیة (بقره ۱۸۵).

ترجمه: ماه رمضان که در آن فرود آوردیم قرآن را رهنمائي براي مردم و سخنانی روشن از هدایت و جداکردن حق از باطل، پس هر که از شما دریابد آن ماه را باید روزه گیرد آن را و هر که بیمار شد یا مسافر شد بروي لازم است به شمار روزهاي فوت شده از روزهاي دیگر.

یعني گرفتن روزه در طول یکماه تمام از صبح صادق تا غروب افتاب برهر شخص مسلمان، عاقل، بالغ، مقیم و صحتمند فرض عین است، منکرش کافر و حکم فرضیتش بتاریخ دهم ماه شعبان سال دوم هجري از جانب پروردگار عالمیان صورت گرفته است.

پیش از دهم شعبان سال دوهم هجري در هر ماه سه روزه گرفتن فرض بود که با فرود آمدن حکم ماه رمضان فرضیت آن سه روزه منسوخ گردید چنانچه ابن جریر بروایت معاذ ابن جبل رضي الله عنه میگوید که رسول الله صلی الله علیه وسلم وقتي بمدینه تشریف آورد همه ساله روز عاشورا و در هر ماه سه روزه مي

گرفت تاكه الله تعالى روزهء ماه مبارك رمضان را فرض نمود و آيت (۱۸۳) سورة بقره نازل شد.

ماه مبارك رمضان كه سراسر ماه رحمت و مغفرت و سعادت و فيوضات و بركات و استغفار و ماه خودسازي و خود جوئي و تعبد است با آمدنش دلهاي مؤمنين شاد وبه اميد رحمات بيكران ايزدي روز روزه وشبها قيام الليل برپا ميدارند و خوش اند كه احكام الهي را بجا مي آرند.

در خطبه ايكه رسول الله صلى الله عليه وسلم در روزهاي اخير ماه شعبان المعظم ايراد نمود فرمودند:

«اي مردم! چنان ماه پر بركت و باعظمت برشما سايه مي افگند كه در آن شبي وجود دارد كه از هزار شب بهتر است، انجام دادن اعمال نيكوده برابر اجر دارد، همچنين كسانيكه از روي عادات نيكوي خود عمل نيك و نفل را انجام دهد ثواب و اجر فرض برايش داده مي شود، رمضان ماه صبر و استقامت است و بدلهء صبر جنت، كسيكه به برادر روزه دار خود يك وقت افطاري اطعام نمايد، در عوض از گناهانش كاسته مي شود، از آتش درزخ نجات پيدا مي كند و ثواب همان روزه دار را در مي يابد بدون اينكه از ثواب روزه دار كاسته شود. صحابهء كرام عرض كردند يا رسول الله صلى الله عليه وسلم ! ما اينقدر وسع وطاقت نداريم كه به روزه دار افطاري دهيم و اطعام كنيم، فرمودند: كسيكه يك جرعه شربت و آب و يا يك دانه خرما حين افطار به روزه دار اطعام نمايد، چنين بود كه به روزه دار شكم سير اطعام نموده باشد و الله تعالي آنقدر اجر وثواب برايش اعطاء مينمايد كه به روزه دار شكم سير اطعام كرده باشد و از آب حوض كوثر برايش انعام كرده مي شود كه هيچگاه تشنه نه شود، آگر كسي درين ماه بر يك مسلمان رحم كند الله تعالي باو رحم ميكند، رمضان ما هيست كه روزهاي اولش رحمت و روزهاي وسطش مغفرت و روزهاي اخيرش نجات از آتش دوزخ است، نفلش اجرفرض و فرضش اجر (۷۰) برابر فرض ديگر اوقات دارد». در روايتى كه بيهقى نقل نموده آمده : كسيكه در ماه رمضان بر سر خادم خود كم كار كند مغفرت نصيبش مى شود و از آتش دوزخ نجات مى يابد.

در روايتي كه از ابو هريره رضي الله عنه نقل شده آمده: «**قال رسول الله صلى الله عليه وسلم قال الله عزّ و جلّ: كل عمل ابن آدم له الاالصيام، فانه لي وانا اجزي به، والصيام جنة، فاذا كان يوم صوم احدكم فلايرفث و يصخب، فانه سابه احد او قاتله فليقل اني صائم، والذي نفس محمد بيده لخلوف فم الصائم اطيب عندالله من ريح المسك، للصائم فرحتان يفرحهما، إذا أفطر فرح بفطره و إذا القي ربه فرح بصومه» (متفق عليه)**

وهذا الفظ رواية البخاري: وفي رواية: «يترك طعامه و شرابه و شهوته من اجلي، الصيام لي و انا أجزي به، والحسنة بعشر امثالها»

و في رواية لمسلم: «**كل عمل ابن آدم يضاعف، الحسنة بعشر امثالها الي سبع مائه ضعف» قال الله تعالي: «الاالصوم فانه لي و آنا أجزي به: يدع شهوته و طعامه من أجلي للصائم فرحتان: فرحة عند فطره و فرحة عند لقاء ربه و لخلوف فيه اطيب عندالله من ريح**

المسلک».

ترجمه: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: الله متعال میفرماید: هر عمل فرزند آدم براي اوست غير از روزه که آن براي من است ومن پاداش آن را مي دهم و روزه سپري است (در مقابل دوزخ یا گناهان) و چون روزه یکي از شما باشد، باید نا سزا نگوید و فریاد نکند و با کسي دگیر نشود و اگر کسي اورا دشنام داد یا با او جنگ کرد، باید بگوید من روزه دارم و سوگند به ذاتي که جان محمد درید اوست همانا بوي دهان روزه دار در نزد الله تعالی از بوي مشك نیکوتر است و براي روزه دار دو شادي است که بدان شاد مي شود: یکي که چون افطار کند شاد مي شود و دیگری که چون پروردگارش را ملاقات کند به روزه اش شاد میگردد.

واین لفظ بخاري است و در روایتي از آو امده که روزه دار طعام واشامیدني و شهوت خود را از جهت من ترك میکند، روزه از براي من است ومن بدان پاداش میدهم و حسنه به ده برابرش.

ودر روایتي از مسلم آمده که هر عمل فرزند آدم چند برابر مي شود نیکي به ده برابرش تا هفت صد برابرش، الله تعالي فرمود: مگر روزه که همانا از براي من است ومن بدان پاداش میدهم، شهوت و طعام خود را بدستور من مي گذارد و براي روزه دار دو شادي است:

یك شادي در وقت افطارش و یك شادي در وقت ملاقات با پروردگارش و بوي دهن روزه دار در نزد الله متعال از بوي مشك بهتر است.

در حدیثي که عبدالله ابن عمر رضي الله عنه روایت نموده آمده که ارشاد رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم است که در روزه رستاخیز روزه و قرآنکریم هر دو شفاعت روزه دار و تلاوت کننده را میکند، روزه استدعا میکند پروردگارا! من این بنده ات را روزها از خوردني و اشامیدني و دیگر چیزهاي ممنوعه باز داشته بودم، الهي برایش عفو فرما، همچنین قرآنکریم هم برایش از نزد الله تعالي مغفرت میخواهد، الله تعالي شفاعت روزه و قرآنکریم را قبول میکند. در حدیثي بخاري که و مسلم نقل نموده میفرماید: «وعن ابي هریرة رضي الله عنه عن النبي صلی الله علیه وسلم قال: من صام رمضان ایماناً و احتصاباً غفر له ما تقدم من ذنبه».

هکذا: «و عنه رضي الله عنه ان رسول الله صلی الله علیه وسلم قال: و اذا جاء رمضان فتحت ابواب الجنة و غلقت ابواب النار و صفدت الشیاطین» (متفق علیه)

ترجمه: از ابو هریرة رضي الله عنه روایت است که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود کسیکه رمضان را از روي ایمان و اخلاص روزه گیرد گناه گذشته اش امرزیده مي شود همچنین از ابو هریرة رضي الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: چون رمضان آید، درهاي بهشت باز شده و درهاي دوزخ بسته گشته و شیاطین به زنجیر کشیده مي شوند.

جاي دیگر فرمود: «لویعلم العباد ما في رمضان لتمنت امتي ان تکون السنة کلها رمضان» (بیهقي ترغیب)

یعني اگر بندگان الله متعالی از فضیلت حقیقي روزه گرفتن رمضان اگاهي یابد امت من خواهش تمام سال روزه گرفتن را خواهند نمود.

حکم روزه گرفتن در روز شك:

روزهاي شکي در ماه مبارك رمضان معمولاً دو روزه بوده که در اول و آخر ماه رمضان قرار دارد. براي

اینکه مسلمانان درین روزها در شك نیفتند برهمه مسلمانان لازم است که اول و آخر ماه شعبان را تعقیب نمایند، زیرا که پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم در روز شك از روزه گرفتن منع فرموده است: «وعن ابي اليقظان عمار بن ياسر رضي الله عنهما قال: من صام رمضان اليوم الذي يشك فيه فقد عصي ابا القاسم صلى الله عليه وسلم» (رواه ابو داود، ترمذي، حديث حسن،صحيح)

ترجمه: از ابواليقضان عمار بن ياسر رضي الله عنهما روايت شده که گفت: آن که در روزیکه در آن شك است روزه گیرد همانا در برابر ابوالقاسم صلی الله علیه وسلم نافرمانی نموده است.

جامع ترمذي بروایت ابو هريرة رضي الله عنه حدیثي رانقل نمود که:«احصوا هلال شعبان لرمضان» یعنی رویت هلال شعبان را بخاطر رمضان تعقیب نمائید.

همچنین فرموده اند: «عن ابن عباس رضي الله عنهما قال، قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لاتصوموا قبل ر مضان، صوموا لرويته و افطروا لرويته، فان حالت دونه غياية فاكملوا ثلاثين يوماً» (رواه الترمذي وقال حديث حسن صحيح)

ترجمه: از ابن عباس رضي الله عنهما روایت است که: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: پیش از رمضان روزه نگیرید، بلکه با دیدن ماه روزه گرفته و با دیدن ماه افطار کنید و اگر چنانچه ابري مانع دیدن آن شد سي روزه را تمام نمائید.

همچنین میفرماید: «**وعن ابي هريرة رضي الله عنه قال، قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: اذا ابقي نصف من شعبان فلا تصوموا» (رواه الترمذي و قال حديث حسن صحيح)** ترجمه: از ابو هریره رضي الله عنه روایت است که: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: چون نیمي از شعبان بماند پس روزه نگیرید.

از روایات و آحادیث مذکور معلوم می شود که روزه گرفتن در روز مشکوك جایز نیست و در روایت دیگري آمده: «وعن ابي هريرة رضي الله عنه ، عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: **«لايتقدمن احدكم رمضان بصوم يوم او يومين، الا ان يكون رجل كان يصوم صومه، فليصم ذلك اليوم»** (متفق عليه)

ترجمه: از ابوهریره رضي الله عنه روایت است که: پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: هیچکدام شما يك روزه یا دو روزه پیش از رمضان روزه نگیرد مگر اینکه کسي باشد که همان روز را روزه مي گرفته پس آن روز روزه بگیرد.

مثلاً شخصي عادت دارد تمام سال روزهاي دوشنبه و پنجشنبه و یا ایام بیض را ثوابي ونفلي روزه میگرد و ایام متذکره مصادف با روز شکي باشد درینصورت روزه اش جایز و در غیر آن مکروه تحریمي است.

روزه گرفتن در روز شك به نیت روزهء ماه رمضان و یا به نیت اینکه اگر رمضان بود روزه اش فرضي خواهد بود و اگر رمضان نه بود روزهء اش نفلي خواهد بود، جایز نیست، چون رسول الله صلی الله علیه وسلم در حدیث فوق الذکر پیش از ماه رمضان يك روز و یا دو روز روزه گرفتن رامنع قرار داده است فلهذا روزه گرفتنش باطل و حرام است

(والسلام على من اتبع الهدى)

تمدن او د تمدن ډولونه

ليکوال: زاهدي احمدزي

تمدن عربي کلمه ده، د لغت په لحاظ ابادي او عمران ته ويل کيږي ځکه چي له مدن څخه اخستل شوي دي. يعني عمراني ژوند غوره کول. او په اصطلاح کې د هغه ژوند دود څخه عبارت دي چي په هغه کي عقيده، اقتصاد، کلچر، فرهنگ، ثقافت او تهذيب ټول وي. چي د قوانينو په لحاظ تمدن پر دوه ډولونو باندي ويشلي شوي دي. جاهلي تمدن او اسلامي تمدن: او بيا دا هر يو دري څانگي لري چي دادي هر يو د خپلو خپلو تعريفونو سره ذکر کولي شي. لومړي جاهلي تمدن او بيا وروسي اسلامي تمدن.

جاهلي تمدن: جاهلي تمدن هغه ته ويلي شي چي قوانين ئي پخپله د بشري انددودونو او فکري تيوري په بنسټونو ولاړ وي. مادي او معنوي دواړه اړخونه ئي له خپل مزاج او د خپلي ټولني له عيني او ذهني غوښتنو سره سم جوړوي. په اغلب ډول ددغه تمدن زيربناء ماده وي او معني ته يا خو بيخي ارزښت نه ورکوي او يا ډير لږ او په دوهم قدم کي معنويات مطرح کوي. جاهلي تمدن دري ډولونه لري: حسي تمدن، عقلي تمدن او اشراقي تمدن. چي دادي په ترتيب سره دري واړه بيانولي شي.

حسي تمدن: د تمدن ددغه ډول منونکي او پيروان يواځي پر هغه څه باور، ازعان او ايمان لري چي په بشري حواسو سره ادراک کولي شي. دغه جاهلي تمدن د تاريخ له نظره له نورو گردو جاهلي تمدنونو څخه پخواني دي او له گردو څخه زماني سبقت لري. دغه راز دغه تمدن په گردو کي زيات مقبول دي ځکه چي په هره زمانه کي او د بشري نړۍ د هر قوم او ملت لپاره د تطبيق جوگه وي او د نورو په پرتله په اسانتيا سره او زيات د انساني خواهشاتو او نفساني غوښتنو تسکين کولي شي.

د حسي تمدن لپاره د عقلي تعمّق او هيڅ ډول قرباني او ايثار ضرورت نهٔ وي، له همدي امله عام بشري وگړي دغه تمدن زيات خوښوي او د بشري تهذيب په تاريخ کي د حسي تمدن په انډول بل هيڅ يو تمدن بيا بيا تبارز نه دي کړي او نه ئي په بشري ټولنو کي دومره زيات حاکميت تر لاسه کړي دي.

پنځيز خصوصيتونه: د حسي تمدن فطري او طبيعي خصوصيتونه چي د تمدن له نورو انواعو څخه ئي بيلوي په لنډه توگه په لاندي ډول بيانولي شي:

الف: د حسي تمدن لومړي خصوصيت دادي چي دغه تمدن خپلو پيروانو ته دا ښوونه کوي، هر هغه شي چي د حواسو په ادراک کي نهٔ رادرومي او د حواسو له چمبې څخه بهر وي هغه قبول نهٔ کړي. او په مطلق ډول انکار ورڅخه وکړي، په همدي اساس دغه تمدن د پورتني اصل پر اساس د هر هغه شي وجود چي د

انسان ظاهري حواس يې تصديق ونهٔ کړي نو لازمي نتيجه ئي داده چې د هغه شی پر وجود باندي ايمان نلري. يعني په سترگو ئي ونهٔ ويني يا ئي لمس نه کړي يا ئي وانهٔ وري او داسي نور.

او کله چي د هغه پر وجود باندي باور او ايمان ونلري نو له داسي شي او موجود څخه ويره کول او يا له هغه څخه طمعه کول، له هغه سره مينه کول، هغه ته احترام کول، له هغه څخه د صادر شويو احکامو او نواهيو پابندي کول، دايو هم ددغه تمدن ددغه اصل له مخي باطل، واهي او بې اساسه دي. نو هر هغه عالم او موجود، برابره خبره ده چي هغه له دنيوي ژوند څخه پرته بل ژوند وي يا له انسان او ليدونکو عالمونو څخه پرته بل عالم وي،چي له حسی استدلال څخه مخالف وي هغه باطل دي.

د حسی تمدن ددغه اصل بله نتيجه داوي چي همدغه ژوند لومړي او وروستي ژوند گڼي چي له همدي امله ددغه تمدن پيروان پخپل دنيوي ژوند کي هيڅ ډول قيود نهٔ قبلوي او دا عقيده لري کله چي دغه ژوند اخري ژوندون دي او کله چي په مرگ سره پناه شي بيا نه ژوندي کيږي نو پکار ده چي پرته له کوم قيد او شرط څخه له دغه ژوند څخه گټه واخلي. حرام او حلال، خپل او پردي ددغه تمدن د پيروانو په نزد هيڅ مفهوم نهٔ لري او کله چي دغه تمدن د پرمختگ او ترقۍ پړاو ته رسيږي نو بيا اخلاق دده په وړاندي هيڅ ارزښت نلري او خپله نيکمرغي په بې اخلاقيء کي گڼي. دغه تمدن د خپل دغه اصل پر اساس په لذيت او افاديت مبتني وي او بس.

ب: دويم اصل ئي دادي، له دی امله چي ددغه تمدن گرد اعتماد او دارومدار پر حواسو باندي وي نو د خپلو پيروانو لپاره د ژوند داسي نظام تجويزوي چي سوچه حيواني نظام وي، د خپلو احکامو او ضوابطو د تپاکلو لپاره مجبور دي چي حيوان او حيوانيت ته رجوع وکړي.

ج: دريم اصل ئي د پورتنيو دوه ؤ اصولو مولود دي او هغه دا چي د پورتنيو اصولو پر اساس د حسي تمدن پيروان پر عقيده، اخلاقو، عفت او نورو معنوي صفاتو باندي مصالحو او منافعو ته ترجيح ورکوي ځکه چي زير بنائي ماده او ماديت وي او که په کومه زمانه کي ددغه حسي تمدن کوم تابع قوم د معبود موجوديت ځانته لازم هم گڼلي وي نو دداسي معبود پر وجود باندي قايل چي د حواسو له درك څخه بهر نه وي چي له همدی کبله هغوي ځانته بتان جوړ کړل او د اصنامو مشرکانه دود ئي ايجاد کړ لکه چي په جزيرة العرب کي په قديم عهد کي د عاد قوم داسي کړي وو. هغوي سربيره پر دي باندي چي د خپل شهرت او عيش پرستيء لپاره دنگ دنگ عمارتونه جوړ کړي وو او د اباحيت ژوند ئي غوره کړي ؤ، له دي هرڅه سره سره ئي د بت پرستيء مشرکانه دود هم کاوه او په دي عقيده وو چي دوي تل په دي دنيا کي دي همدغه ددنيا ژوند ددوي لومړي او اخري ژوندون دي. لکه چي د هغوي نبي حضرت هود عليه السلام هغوي ته د هغوي د عقيدي د غندني په توگه ويلي وو: "اتبنون بکل ريع اية تعبثون* و تتخذون مصانع لعلکم تخلدون* و اذا بطشتم بطشتم جبارين* فاتقوا الله و اطيعون* و اتقوا الذي امدکم بما تعلمون* امدکم بأنعام و بنين* وجنات وعيون* إني اخاف عليکم عذاب يوم عظيم*" (سورة الشعراء ۱۲۸- ۱۳۵ اياتونو پوري)

ترجمه: آيا تاسی په هر هسك ځاي باندي عمارت او نشان بې ضرورته او بې فايدی جوړوي صرف د ساعت تيري لپاره عبث او داسي ټينگ او کروړلي محلونه او عمارتونه جوړوي چي گواکي تاسو تل ترتله په دي دنيا کي ياست او کله چي پر چا باندي لاس لگوئ نو په جبر او تيري سره

لاس ورته غزوئ، له الله تعالي څخه وویریږئ او د الله تعالي اطاعت وکړئ. له هغه الله څخه وویریږئ چي له تاسي سره ئي د هغه څه مدد کړي دي چي تاسي ته معلوم دي. له تاسي سره ئي مدد کړي دي په څارویو او اولادونو درکولو سره. د باغونو او چینو په درکولو سره. هرومرو زه پر تاسو باندي د لویي ورځي له عذاب څخه ویریږم.

مګر هغوي په ځواب کي ورته وویل:" قالوا سوآء علینا او عظت أم لم تکن من الواعظین* إن هذا الا خلق الأولین* وما نحن بمعذبین*" (سورة الشعرا ۱۳٦- ۱۳۸ ایاتونه)

ترجمه: هغوي ورته وویل: که ته مونږ ته وعظ وکړې او که ئي ونه کړې مونږ ته دواړه حالتونه برابر دي. نه دي دا مګر د پخوانیو خلکو عادت دي او نه یو مونږ چي عذاب به راکولي شي.

دا ئي ځکه ورته وویل چي هغوي په مغیباتو ایمان نه لاره او د حسي تمدن پیروان وو.

د حسي تمدن مادي پرمختګ:

دغه تمدن په خپلو صنعتونو سره په خپل وخت کي دنیا ګلزار ګرځولي وه، د غرونو ځیګر ئي څیري کړي ؤ او د اوبو نهرونه ئي ورڅخه جاري کړي وو، د کاڼو او ډبرو پر سینو باندي ئي د ګلونو باغچي کرلي وي، لوي لوي یادګارونه ئي قایم کړي وو او دنګ دنګ عمارتونه ئي جوړ کړي وو، د بشري صنعت، ذکاوت او نوښتونو داسي نمونې ئي دنیا ته وړاندي کړي وي چي پر هغو باندي د حکیمانه او عقلي تمدن ګمان کولي شو. خو په حقیقت کي د حسي تمدن دغو تمدني قومونو عقل د خپلو حسي او مادي ګټو لپاره په بشپړه توګه استخدام کړي ؤ.

لنډه داچي د جاهلي حسي تمدن ګرد اړخونه پر محسوساتو بناء وي چي له همدي امله دغه تمدن او بت پرستي سره لازم او ملزوم وي. هر څه د خپلو نفساني غوښتنو لپاره په محسوساتو کي انګیري او د هغوي په لاربنودنه ئي پوره کوي. په دغه تمدن کي بشري فطري غوښتني مسخ کیږي، اخلاق له مینځه ځي، معنویات او عقیده هیڅ ارزښت نه لري چي مثالونه ئي د لوط د قوم، مزدکیت او کمونیزم وړاندي کولي شي دغه راز د شعیب علیه السلام قوم پخواني رومي، یوناني، عراقي او ایراني قدیم ملتونو ګردو همدغه حسي تمدن لاره چي اوس ئي هم لرغوني اثار موندلي شي او موجود دي.

عقلي تمدن: د جاهلي تمدن دویم ډول عقلي تمدن دي او همدغه تمدن ته علمي تمدن ویلي شي او له علم څخه مراد فسلفه ده. دغه تمدن او دده پیروانو ته په اوسني اصطلاح کي سیکولریزم او "علمانیت" ویل کیږي. ناسیونالیزم او فاشیزم هم ددغه تمدن څانګي دي.

ددغه تمدن اساس او بنسټ عقل دي او د ژوند دود ټول اړخونه ئي پر عقل باندي ولاړ دي. برابره خبره ده که عقیدوي دي که اقتصادي، فردي دي که اجتماعي او داسي نور ... او کوم امور چي د عقل پر معیار سم نه وي او له عقل څخه خلاف وي، ددغه تمدن پیروانو ته د قبول وړ نه وي. که څه هم هغه د کایناتو د خالق د وجود، پس له مرګه بیا ژوندی کیدل، د وحي نزول، حلال او حرام او داسي نور وي.

ددغه تمدن پیروان له شریعتونو څخه صرف هغه قوانین قبلوي چي له عقل سره سمون وخوري. او عقل حکم پري وکړي.

لنډه داچي ددغه تمدن معبود او اله عقل دي چي له همدی امله د فروید او ماکیاولي، نهرو او ګاندي په څیر شخصیتونه د اباحیت، مجسمه سازۍ، سود خورۍ، قوم پرستي او بت پرستۍ په رنځونو اخته شوي دي. خو دغو لارو چارو ته یواځي مونږ رنځونه وایو ددوي په نزد خورا مقدس دي ځکه چي ددوی عقلونه د هغو د غوره کولو حکم ورته کوي.

اشراقي تمدن: اشراقي تمدن د

جاهلي تمدنونو دريم ډول دي او د تمدن دغه ډول په هر اړخيزه توگه د حسي او عقلي تمدنونو په خلاف دي. په اشراقي تمدن کي ماديات او د دنيوي ژوند وسايل، اجتماعي اړيکي او داسي نور نه يواځي دا چي ارزښت نهٔ لري، بلکه په دغه تمدن کي پر دغو اشياؤ اتکاء کول له خپلو اصولو څخه انحراف او بغاوت دي.

په اشراقي تمدن کي روح او روحانيت ته د الوهيت درجه ورکړاي شوي ده. ددغه تمدن پيروان دا عقيده لري چي د انسان جسم يو قفس دي چي په ده کي انساني روح بندي کړاي شوي دي، چي له هر ډول پرمختگ او ودي ميندلو څخه ئي غورځولي دي او تر هغي پوري روح خپل اصلي مرکز او د حقيقت پړاؤ ته نهٔ رسيږي چئ يا خو بيخي دغه جسمي قفس مات نه کړاي شي او يا ئي ستني دومره کمزوري نه کړاي شي چي د روح د مخ نيوي ځواک پکي ختم شي او روح چي هر کله وغواړي په آزادانه توگه د خپلي جونگړي او هستوگنځي پلو ته پرواز وکړاي شي.

ددغه تمدن پيروانو په مطلق ډول د ماديت په خلاف جنگ پيل کړ او هغه داسي چي په خپلو ځانونو باندي ئي هر ډول هوساينه، سوکالي او آرامتيا تحريم کړل. د رياضت او ربړونو گاللو ټول ډولونه ئي په کاز واچول. د مثال په ډول ټول کال روژه نيول، ټول کال په يوه پښه ودريدل، د تعميرونو پر ځاي په سمڅو کي اوسيدل، ددوړي پر ځاي واښهٔ خوړل، د تارين لباس پرځاي د څارويو بد بويه ببر پوستکي اغوستل، ټول کال غسل نه کول، د ستر لپاره دخپل بدن ويښتان دومره اوږدول چه ټول جسم پکي پټيدهٔ، دځناورو په څير څلور بوله تلل راتلل کول او داسي نور هغه تکاليف جسم ته ورکول چه پري کمزوري کيږي.

اشراقي تمدن دري دورونه تير کړيدي. په لومړي دور کي ددغه تمدن په منځ ته راتگ سره ددغه تمدن په قبلونکو امتونو کي د حسي او عقلي تمدنونو آثار په بشپړه توگه ختم شول. په دويم دور کي هم دمادياتو مطلق تحريم په خپل حال باقي پاتي ؤ، ځکه چه ددغه تمدن مخکښانو خپلو قومونو ته ويل :

داشراق او رياضت اصلي موخه او نهائي هدف مرگ تر لاسه کول دي او ددي موخي د تر لاسه کولو لپاره هر ډول لذت او سوکالي تحريمول ضروري دي، ځکه چي د انسان لپاره له گردو څخه لوي مصيبت لذت او مسرت دي. د لذت له عمله له جسم سره د روح اتصال ادامه پيداکوي او،د يزدانيت عنصر ئي کمزوري کيږي. انسان د لذت په توبنه د روح گرد روحاني او رهباني هدايات او لار ښودني پريږدي، په جسماني لارښودنو او هداياتو عمل کوي چه پدي توگه جسم او روح دواړه په مادي زولنو کي بندي کيږي او خلاصون ور څخه تر لاسه کولي نهٔ شي.

په دريم دور کي مسيحيت او هندو-ايزم هم داشراقي تمدن تر اغيزي لاندي راغلل او دغو دواړو امتونو هم دومره زيات افراط وکړ چه له ښځو سره وادهٔ، محبت او مينه کول ئي هم تحريم کړل، ښځه د نارينه لپاره د گناهونو او مصيبتونو ستر عامل دي، ان تر دي چي ښځه ئي د انسانيت له چمبې څخه بهر وگڼله او دا اعلان ئي وکړ چه ښځه د انسان نهٔ بلکي د شيطان له نسل څخه ده.

مگر په دوي کي دقسطنطين او اشوك په څير شخصيتو نه پيدا شول چه هم پاچاهان وو او هم داشراقي تمدن پيروان وو. هغوي په آواخرو ددريمي دوري کي زيار ويوست چه اشراقي تمدن له حسي او عقلي تمدنونو سره تر يو حده پوري او په ځيني اړخونو کي امتزاج راولي څو د ځمکي د عمران پروسه بيخي محوه نه شي.

(نور بيا)

یاسر عرفات ته د امن دخبرو په ځواب کی مرګ، وینی او فریادونه د تحفی په ډول ورکړی شول.

په ابراهیمی جومات د یو اسرائیلی پوځی یرغل.

د روژی د پیشمنی نه وروسته د سحر د لمانځه لپاره جومات ته دالله تعالی دعبادت لپاره په راغلو مسلمانانو باندی د یو تن مست جنونی او قصی القلب یهودی له خوا دګولیو باران شروع شو او (۸۲) مسلمانان ئی پداسی حال کی شهیدان کړل چی د الله تعالی حضورته سر په سجود وو.

إنالله وإنا اليه راجعون.

هیچاته دا موقع او وخت میسر نه شو چی ځان یو محفوظ ځای ته ورسوی، ځینو خلکو کوشش کاوه چی ځان د ګولیو له مخی نه بچ کړی، خو یو په بل راغورځیدل او ګولی پری لریدلی، بس یو خوا د ټوپکو ډزی وی او بل خوا د مظلومو او تش لاسو مسلمانانو د الله اکبر ناری.

تقریباً لس پنځلس دقیقی دغه کاروائی روانه وه او یهودی قاتل ځو ځو ځل د خپل ټوپك شاجور بدل کړ. او ډزی ئی کولی، تر هغه چی (۸۲) کسان ئی شهیدان او له (۳۰۰) نه زیات کسان ئی ټپیان کړل او په دغه ډول ئی یاسر عرفات او دهغه ملګرو ته د امن دخبرو اترو په ځواب کی مرګ، وینی او فریادونه د تحفی په ډول ورانـدی کړل.

دغه واقعه د فلسطین په نیول شوی سیمه د ویسټ بنك د یو ښار الخلیل (هیبران) په ابراهیمی جامع جومات کی پیښه شوه دا جومات د فلسطین له مسجد اقصیٰ نه وروسته دویم لوئی مقدس جومات شمیرل کیږی. دغه جومات چی د حضرت ابراهیم علیه السلام د روضی په خوا کی آباد او تعمیر شوی دی نو ځکه دمسلمانانو، عیسایانو او یهودیانو په وړاندی ډیر مقدس ځای ګڼل کیږی.

د جمعی د سحر په وخت چی دا واقعه پیښه شوه نو پدغه وخت کی تقریباً (۸۰۰) مسلمانانو د سحر لمونځ ادا کولو او د جومات شاوخوا اسرائیلی پوځیان هم موجود ووچی جومات ته د ورتلونکو مسلمانانو څارنه به ئی کوله اومسلمانانو ته به ئی جومات ته د ورتللو اجازت ورکولو. د حیرانتیا وړ خبره خو داده چی د جومات شاوخوا د مسلح اسرائیلی پوځیانو د پوره اوامنیتی تدابیرو سره سره څنګه یو تن وکولی شول چی جومات ته ورداخل شی، لس پنځلس دقیقی په لمونځ ګذارو باندی ډزی وکړی او په بی غمه زړهٔ او پوره حوصله ئي څو ځله خپل د ټوپك (مشین ګڼ) شاجورونه تش کړی او بدل کړی، لیکن یو اسرائیلی پوځی هم نه راوړاندی کیږی چی د حملـه کوونکی یا حمله کوونکو مخه ونیسی او آن تردي چي د اتؤسوو کسانو له جملي څخه تقریباً څلورسوه کسان وویشتل شول. د یو تن عیني شاهد وینا ده چي داسي معلومیدله چي حمله کوونکي غوښتل چي په جومات

کي موجود ټول کسان يو يو ختم کړي.

دغه واقعه د کال ۱۹۶۷ نه راپديخوا د فلسطنيانو خلاف د يهودو د بربريت او وحشت د ټولو نه لويه فاجعه شميرل کيږي. ددغه واقعي په باب اګر چي د اسرائيلو حکومت او د هغه اعلي سرپرست (امريکا) خپل خفګان او تأسف ښکاره کړي دي او فلسطنيانو ته ئي د صبر او زغم تلقين کړي دي خو له بلي خوا عربي نړۍ او نور اسلامي هيوادونه په دي شك کي غورځيدلي دي چي د الخليل د جومات واقعه يوه تصادفي واقعه نهٔ بلکه د يوي لوي جوړي شوي منصوبي يوه حصه وه چي عملي شوه، اول خو دا چي د اسرائيلو نه د خير طمع عبث ده، دوهم دا چي د جومات شاوخوا د اسرائيلي پوځيانو د سخت چيکينګ باوجود څنګه يو تن کولي شي چي وسله په لاس جومات ته ورننوځي او په لمونځ ګذارو باندي پنځلس دقيقي عمليات جاري وساتي، دا ددي خبري ثبوت دي چي اسرائيلي پوځيان هم په دي عملياتو کي پوره پوره ملوث دي، او د اسرائيلي حکومت د ملوث کيدو دريم ثبوت د واقعي د عيني شاهدانو وينا ده چي د اسرائيلو حکومت دغه واقعه د يو تن حواس بايللي او ليوني شخص عمل بللي دي او غواړي چي ددي واقعي اهميت کم کړي، خو له بلي خوا په جومات کي موجودو کسانو د شهادتونو نه معلوميږي چي دغه عمل د يو فرد يا يو تن عمل نه ؤ.

د الخليل د جومات امام ابراهم عابدين وائي چي د سحر د پنځو بجو نه جومات ته د لمونځ ګذارو راتګ شروع شو، د جومات شاوخوا ټول اسرائيلي پوځيان موجود وؤ او د فلسطنيانو پيژندګلوي به ئي کوله او تر پيژندګلوي وروسته به ئي جومات ته د داخليدو اجازه ورکوله.

د لمونځ په اولني رکعت کي ډزي شروع شوي، هغه وويل: ډزي د مختلفو خواؤ نه کيدلي. د جومات امام دغه واقعه د اسرائيلو له خوا د جوړي شوي منصوبي يوه برخه وګڼله، ځکه چي د جومات شاوخوا د نورو يهودي کورنيو ځاي په ځاي کيدل بي مقصده نهٔ وو.هغه د اسرائيلو په پوځيانو الزام ولګو لو چي هغوي د واقعي نه ډير وروسته مداخله وکړه او د ټپي شوو کسانو په وړلو او د طبي امداد په رسولو کي به ئي سستي کوله او د ډيري وينې د ضايع کيدو له وجي هم ډيرو کسانو خپل ژوند له لاسه ورکړ، اکثره کسان په سر او سينه لګيدلي وو.يو تن بل عيني شاهد عزيزالهاشمي چي عمر ئي تقريباً څلوېښت کاله دي وائي، هغه وخت چي لمونځ ګذار رکوع ته ښکته کيدل څلورو پنځو کسانو په هغوي باندي فائرنګ شروع کړ خو خبر نهٔ يم چي دغه کسان په څه ډول په تيښته بريالي شول.

يو تن بل عيني شاهد عيسي الرجابي چي عمر ئي تقريباً دوه څلوېښت کاله دي وائي چي ما ځيني کسان وليدل چي يو حمله کوونکي شخص ته ئي کارتوس رارسول. يو تن بل محمد سليمان وويل چي حمله کوونکو دا کوشش کاؤه چي څومره زيات وکولي شي چي زيات کسان بايد مړهٔ کړي، محمد سليمان وائي چي ما اسرائيلي عسکرو ته آواز وکړ چي راشئ زمونږ امداد وکړئ او دغه کسان ونيسئ خو دغه عسکر وتښتيدل او تر هغه وخته ئي مداخلت ونکړ تر څو چي ټول کار پوره نهٔ شو.

څه وخت چي د ابراهيمي جومات واقعه نورو سيمو ته ورسيده، فلسطيني ځوانان په جوش کي

راغلل او په لکونو فلسطنيان د مسجد اقصیٰ ځنګ ته د احتجاج دپاره راټول شول، په هر ځاي کي په زرګونو فلسطنيان راجمع شول د اسرائيلي پوځيانو پر خلاف ئي ډبري وورولي او اسرائيلي پوځيانو ئي په مقابل کي اوښکي بيونکي ګيس او د ربړ ګولۍ واري کړي چه په نتيجه کي ئي په مختلفو ځايونو کي دولس نور فلسطيني ځوانان شهيدان او ډير نور ټپيان شول.

له دغي واقعي نه وروسته د اسرائيلو حکومت د «الخليل» په ښار کي په ګرځيدو را ګرځيدو بنديز ولګولو او هيڅ څوك به ئي نهٔ پريښودل چه جومات ته ور داخل شي، د کرفيو په وجه د شهيدانو او ټپي شوو کسانو ورثا له سختو مشکلاتو سره مخ شول، د ښار د روغتونونو مريضانو خپل بسترونه د دغي پيښي ټپيانو ته خالي کړل ليکن د هغوي شمير دومره زيات ؤ چه د دي باوجود ټپيان د روغتون په برنډو او فرشونو باندي پراتهٔ وو. له روغتون نه بهر په زرګونو کسان راجمع شوي وو او هر چا غوښتل چه مړي او زخميان وګوري څو خپل خپلوان پکي معلوم کړي.

د اطلاعاتو مطابق په ټول فلسطين کي مظاهرو او هنګامو شدت موندلي ؤ او اسرائيلي پوځيانو له دي پيښي نه دوه ورځي وروسته دوه تنه نور فلسطينيان هغه وخت شهيدان کړل چه دابراهيمي جومات په خوا کي ئي احتجاج کولو.

د يهوديانو له اسلام سره دښمني څه نوی خبره نده، د نبي کريم صلي الله عليه وسلم له وخت نه نيولي تر ننه پوري چه کله هم يهوديانو ته موقع په لاس ورغلي هغوي د مسلمانانو په خلاف له هيڅ قسم سازش نه ډډه نده کړي او هميشه ئي لاسونه د مسلمانانو په وينو سره کړي دي. د قرآنکريم په سورة المائده کي د يهودو په باب په ښکاره الفاظو کي ارشاد فرمائيلي دي: اي د ايمان خاوندانو! مه نيسئ يهود او نصاریٰ خپل دوستان، ځيني هغوي دوستان د يو بل دي او چا چه د دوي سره دوستي وکړه هغوي د دوي د (يهودو او نصاریٰ) له جملي څخه دي.

خو نن هم په اسلامي نړۍ کي داسي مسلمانان شته چه د هغوي موقف دا دي چه بايد د اسرائيلو وجود او حقيقت په رسميت وپيژني، خو د دغو خوش فهمو مسلمانانو يقين هله خاص شو چه کله د فروري د مياشتی په ۲۵نيټه په ابراهيمي جومات کي د اسرائيلو د حکومت په سازش د څلورسوو مسلمانانو ويني توي شوي.

د ابراهيمي جومات د دي پيښي د اصلي هيرو په هکله ويل کيږي چه د ده نوم "برج ګولډ ستهائن" دي، لس کاله وړاندي ئي له امريکي نه نقل مکاني کړي او د فلسطين په نيول شوي سيمه کي د يهودو په يو کلي کي ډاکتر پاتي شوي او له دي نه علاوه هغه د اسرائيلو په پوځ کي د کپټن وظيفه هم لري. په کال ۱۹۸۰ ميلادي کي چه اسرائيلو په لبنان حمله وکړه هغه په يو روغتون کي وظيفه درلوده او د مسلمانانو د طبي امداد نه به ئي هميشه انکار کولو. "ګولډ ستهائن" د تحصيل په دوران کي د اسرائيلو د دهشت ګرد تنظيم يو اهم رکن ؤ او د فلسطين د مسلمانانو د ختمولو لپاره ئي خصوصي تربيت او زده کړه ورکوله، هغه د اسرائيلو «کيچ» تنظيم کي هم شموليت درلود، د دغه تنظيم کارکونکی مايکل ګزوفوسکی واي چه ګولډ د يهوديت سره ډيره مينه لري او د يهودو دښمنانو ته ډير په نفرت ګوري.

لوی څارنوال ضمن مصاحبه باخبرنگار مجله دعوت:

جهاد خاتمه یافته جنگ و خونریزی نا مشروع و خلاف شریعت اسلامی است

جماعت الدعوت در حق مردم افغانستان فعالیت های مثمر و مفید انجام داده است.

به سلسله مصاحبه ها با مسولین تنظیمی ودولتی پیرامون وضع سیاسی و اجتماعی کشورخبرنگار مجله دعوت در کابل با محترم څارنپوه مولوی محمد قاسم لوی څارونوال دولت اسلامی افغانستان مصاحبه انجام داده است که در سطور ذیل تقدیم خواننده گان محترم میگردد.

سوال:- بفرمائید و نظر مشخص تان راپیرامون صورت حال سیاسی و نظامی ابراز نمائید؟

جواب:- گرچه در وطن عزیز مان دولت اسلامی تحت رهبری محترم پروفیسور برهان الدین ربانی استقرار یافته و حکومت اسلامی نیز چندی قبل تاسیس ولی همچو تشکیلات به منظور پایداری وثبات سیاسی کافی نیست بلکه ثبات سیاسی به امنیت سرتاسری و بهبود وضع اقتصادی کشور ارتباط میگیرد بناء تا زمانیکه امنیت سرتاسری در کشور تامین نگردد جنگهای تنظیمی و مداخلات خارجی ها در امور داخلی کشور ما قطع نشود، شهرره ها بروی ترافیك باز وبدون خوف و خطر رفت وآمد و انتقالات صورت نگیرد، تولیدات و صادرات کشور رشد و توسعه نیابد و عاید ملی افزایش نکند وبلآخره حکومت مردمی مورد قبول عامه ایجاد و تاسیس نگردد نمیتواند معضلات سیاسی کنونی داخلی کشور عزیز را مرفوع نمود و ثبات سیاسی دایمی رابرقرار ساخت.

سوال:- طوریکه دیده میشود در تگاب، سروبی و کابل جنگ ها بین دو تنظیم جریان دارد شما این جنگ ها را از نظر اسلام و معاشره اجتماعی چگونه بررسی مینمایند؟

جواب:- با پیروزی جهاد مردم افغانستان و استقرار دولت اسلامی در کشور عزیز مان اصلا جنگ وخونریزی بهر شکلی که بین تنظیمها صورت گیرد نا مشروع و خلاف

شریعت اسلامی است چه فعلا جهاد خاتمه یافته و هرگونه برخورد مسلحانه بین تنظیم ها ویا برضد قوای مسلح دولت اسلامی افغانستان صورت گیرد مجاز نیست.

جنگهای تگاب، سروبی و کابل اصلا بنظر من جنبهء جاه طلبی، توسعه طلبی و تفوق طلبی دارد که با خواست های مردم افغانستان سازگاز نبوده و مطابقت ندارد که نتیجه همچو جنگها جز خرابی وویرانی کشور، رنج و عذاب مردم ستمدیده و بلاکشیده مان چیز دیگر نیست و مرتکبین آن مورد تنفرو انزجار فرد فرد هموطن ما قرار گرفته ومی گیرد.

سوال:- درین اوآخر بعضی رهبران تنظیمها از تشکیل شورای عالی و انتخابات عمومی سخن میزنند شما بحیث رئیس کمیسون انتخابات کارهای کمیسون به کجا انجامیده است؟

جواب:- کمیسیون انتخابات که شامل نمایندگان کلیه تنظیم ها میباشد باساس فیصله جلال آباد شروع بکار نموده ازآغاز کار خود با کلیه رهبران مذاکرات و مفاهمه های در مورد تدویرو نحوه طرز انتخابات بدلیل اینکه قدرت اجرائیوی نداشته ونداردنتوانست تصمیم قاطع و نهائی اتخاذ کند و یا کار کمیسیون رابه انجام رساند همانا کمیسیون انتخابات تقاضا نموده تا شورای عالی رهبران دایر گردد تابه منظور رفع مشکل وکار کمیسیون تجویز لازم اتخاذ کنند و یا به کمیسیون انتخابات صلاحیت دهند تا متکی به آن کمیسیون تصمیم نهائی لازم اتخاذ کند.

امیدوارم با دایر شدن شورای رهبران جهادی موضوع حل گردد.

سوال:- در دوران جهاد نقش تنظیم جماعت الدعوت الی القرآن والسنت به طور اخص کردار شیخ جمیل الرحمن را چگونه یافتید؟

جواب:- جماعت الدعوت درحق مردم افغانستان فعالیت های مثمرو مفید را انجام داده که قابل ستایش و قدر است، شخصیت عالی و جهادی جناب مولوی صاحب شیخ جمیل الرحمن که در طول جهاد افغانستان در راه آزادی وطن و درمورد اتحاد و اتفاق انجام داده قابل قدر و قابل هرگونه تمجید است حتی در راه جهاد از طرف یك دسته مربوط و وابسته به دولت ملحد وقت کابل به شهادت رسیده است روح اش شاد باشد.

در نظر من یگانه را هیکه مردم مسلمان افغانستان از این حالت خارج شوند جمع شدن رهبران جهادی است که ایشان ازوی ایمان بادر نظرداشت جهاد چهارده ساله خود ها یك تصمیم قطعی راگرفت که هر کدام از جانب دیگر قضیه ملامت و یا مسئول باشد آنرا مسئول قرار داده توصیه نمایند در غیرآن در مقابل شان ایستاد شده آنرا در انزوا قرار دهند یعنی خود راطور یکه فعلا است بی تفاوت قرار ندهند و بقسم ناظر و یا سیل بین از دور تماشه نکند.

در قدم دوم تدویر یك شورای بزرگ اسلامی در حصه زعامت آینده مملکت تصمیم اتخاذ نمایند.

د افغانستان داسلامي دولت دلوی څارنوال له مرستیال ښاغلی عبدالرزاق «مصمم» سره مرکه

داسلام د ښمنان اوشیطانان نهٔ غواړی په افغانستان کی اسلامی حکومت ټینګ شی.

داچی په اوسنی سیاسی صورت حال کی ولی دیوی ورځی نه بلی ورځی ته د ښمنـی اور زیـاتیـږی او ولـی دمجاهدینو تر مینځ جنګونه اواختلافونه شدت پیداکوی. په کابل کې د دعوت دمجلی خبریال د افغانستان د اسلامی دولت دلوی څارنوال دلوړی مرستیال ښاغلی سیدعبدلرزاق «مصمم» سره مرکه کړی چی په لاندی کرښوکی وړاندی کیږی.

په کابل کی د دعوت مجلی خبریال

پوښتنه:- ستاسو له نظره د افغانستان موجوده سیاسی صورت حال څنګه دی او څنګه کیدی شی د اسلامی نظام دخصوصیاتو سره سم ثبات او استقرار رامنځ ته شی؟

ځواب:- دشکر او ویاړ ځای دی چی دمجاهدینو څوارلس کاله سپیڅلي جهاد مثبته نتیجه ورکړه او د یونیم ملیون شهیدانو په بیه د لومړی ځل دپاره د افغانستان په دارالحکومت کابل کی د اسلامی حکومت د بری او فتحی جنده ورپول شوه خو ددی سره جوخت کورنی او بهرنی دښمنان چی په دی پوه شول چی که دلته اسلامی حکومت ټینګ شی نو ددی نظام د خصوصیاتو سره سم چی نه دشرق پروا لری اونه د غرب، د اسلام ددښمنانو چی لوی طاقتونه هم پکی شامل دی، ددی حکومت د استحکام نه د خطر احساس وکړ او په شکل د اشکالو ئی د شیطانت د لاری د جهادیانو تر مینځ د اختلاف داسی تخم وکارهٔ چی علاج ئی ګران شوی او سیاسی صورت حال ئی ویجاړ کړی دی.

اوس اکثره ستر قدرتونه او ټول دښمنان په دی لټه کی دی چی دلته د اسلامی حکومت د جوړولو خنډ شی او تر یوهٔ حده په دی پلان او منسوبه کی کامیاب دی، دا وخت جنګونه روان دی، مهاجرتونه دوام لری، یو پربل باندی د اعتماد روحیه وجود نلری، د وطن د جوړولو او د اسلامی نظام د استحکام په ځای جاه طلبی او د کرسۍ په سر مبارزه د یوی ورځی نه بلی ته توندیږی.

پوښتنه:- د تګاب، سروبی او د کابل اوسنی جنګونو ته په کومه سترګه ګوری او ددی جنګونو انګیزه څه شی دی او د جهادی رهبرانو اختلافات به څه وخت ختم شی؟

ځواب:- لکه چی مخکی می هم وویل کله چی دولت د اسلامی کیدو او د نظام د جوړیدو په طرف ګامونه اخستل همدغه دښمنان وو چی جنګونو او اختلافونو ته ئی لمن ووهله او تیری اتلس میاشتی ټولی په جنګ کی تیری شوی، ډیر بی ګناه انسانان پکی خاورو ته لاړل او ډیر خلك پکی زیانمن شولدد تګاب، سروبی او د کابل اوسنی جنګونه هم د همدی جنګونو

سلسله او پیلامه وه چې مجاهدین یکې یو دبل د وژلو لپاره په کمینونو کې د توپونو شاته ناست دي جنگ ډیر بدافت او غټ مصیبت دی او انگیزه ئې بیا هم ځان غوښتنه او اقتدار پسندي ده.

د مجاهدینو د رهبرانو تر مینځ هیڅ اختلاف نشته دی بلکه یوازې د حزب اسلامي مشر حکمتیار صاحب دي چې سیاسي حالات ئې جنجالي کړي دي او په دې وسیله ئې د جنگونو او دحکمتیار صاحب په دې کاروائی سره نه یوازې د صدراعظم په حیث دملت په وړاندې د اعتراض سره مخ شوی دی بلکه د تنظیم پخوانی هویت ته ئې هم صدمه ورسوله .

پوښتنه:- اساسي موقت اصول چې دټاکلی کمیسیون له خوائی مسوده تیاره شوی وه او د توشیح لپاره جمهور ریس ته وړاندې شوی وه، په کوم پړاؤکې ده اودنه توشیح کولو علت ئې څه دی؟

ځواب:- اساسي موقت اصولو چه دځو ورځو په اوږدوکې وربانډې کمسیون کار وکړ او توشیح ته چمتو کړی شوی، ددې وجهې نه توشیح نکړی شو چه یو لږ څه نیمگړتیا وې ئې درلودې اوځینې جنجالونه تری جوړیدل او هغه دا وه چې داهل تشیع او دښځو د مطالبو په سر یکې اختلافاتو ظهور وکړ، اوس دغه مسوده تجدید نظر شوی ده ډیره زربه عامه رایو دپاره په جرایدو او ورځپاڼو کې خپره کړې شي او دعمومي نظر دغوښتلو او انعکاساتو د معلومولو نه وروسته به توشیح اوپه چلند کې به واچول شي.

پوښتنه:- په داسې حال کې چې اساسي موقت اصول لانهٔ دي توشیح شوي داپه دي معنی نهٔ دی چې مونږ په لاقانونیت کې ژوند کوو؟

ځواب:- نه خیر لکه څنگه چې په اکثره اسلامي هیوادونوکې دنظام دچلولو ستر رهنما اوقانون قرآن او احادیث دی، مونږ هم چې اسلامي حکومت مو برې ته رسولی دی دقرآن او حدیث په رڼا کې خپلې چارې سمبالوو، ځکه داجتماعي ژوندانه په ډگرکې به داسې مسئله نه وي چې دنظام دسمبالښت دپاره ئې په اسلامي ارشاداتو کې احکام نه وي بیان شوي.

د بله طرفه د پخوانی نظام ټول قوانین غیر اسلامي نهٔ دي، د قانون اکثره هغه مواد او احکام چې د اسلامي دولت د روحې اونبض سره منافات نلري په چلند کې دي او په حقوقي ارگانونو کې ئې رعایت کیږي.

پوښتنه:- د جماعتت الدعوت الی القرآن والسنت تنظیم چې د مرحوم شیخ جمیل الرحمن رحمه الله له خوا تأسیس شوی دی، تاسو ددې تنظیم د مؤسس فعل و انفعالات څنگه بولې؟

ځواب:- مرحوم شیخ جمیل الرحمن نهٔ یوازې د یو ستر او متبحر عالم په حیث د قرآن او سنت د حاکمیت دپاره د مبارزې جنډه پورته کړې وه او دیوه جهادي تنظیم په ذریعه ئې د روس د سوپر طاقت سره ډغرې وهلې دي، بلکې په سیاسي میدان کې هم یو وتلی شخصیت گڼل کیږي، د جماعت الدعوت دی داعي وکولی شول د خرافاتو سره په مبارزه کې هم ښه کردار ادا کړي، اوس چه دغه تنظیم د شیخ سمیع الله په مشرۍ د اسلامي دولت سره د پروگرامونو په عملي کولو کې ملاتړ کوي ورسره جوخت ددیني ارشاداتو د بیانولو سلسله ئې هم د پخوا په شان جاري ده او دا داسې معنی لري چې دی تنظیم ددین او سیاست په کار کې خپل ټول اثر رسوخ وقف کړی دی.

بې اسرې افغان

لعل محمد افسوس

دا کـوم تنـدر راپریوتی، دا رالـوتلی کـوم طــوفـان دی
چـی د ژوند څـه قدر نشته، دلته مرگ څومـره ارزان دی
د خنـدا پـه ځـای ژړاده، خـوشـحالي خفـگان نیولې
څه احساس ورسـره نـشته، دا نـو څـرنگه انســان دی
چی کفن هـم په ځـان نهٔ کـړي، هـم یـی قبر معلـوم نشي
دا دچا د زړهٔ ټکړې دي، چـې یـې حـال په دغه شـان دی
کور یې نشته گور یې نشته، نهٔ لباس او نهٔ خوراك یې
د پردي وطن سوالگر دی، پخپل ژوند باندې حیران دی
څه لحاظ یې معلـوم نهٔ دی، خو له څیلمـې اور کـی سوزي
کـه ماشـوم دی او که ښځـه،که بـودا دی او کـه ځــوان دی
هیڅ د ژوند اسره یې نشته، د خلاصون لارې پرې بندې
چاپیریال ورته تنور دی، ځمکـه کلکه پاس اسمـان دی
خپل یی نهٔ پرېږدي په کور کې، بل یې نه پرېږدي کوڅه کې
اخر کومې خواتـه لاړ شـي...؟ چارچـاپـیر ورته زنـدان دی
نو لـــه چانـه گیــله وکړم، چاتــه وژاړم فریـاد کـړم!
چی مې خپل پخپله وژني، کوم مې جرم او نقصان دی
د مــظلـوم افغـان قسمته، لا تـرڅـو به تـهٔ ویـدهٔ یـــې!
ستا خوب نـهٔ دی بـس ماتـم دی، جهــنم دی او نیـران دی
ای "افسوسه" دا دظلـم، منزلــونه دې رب لنـــډ کړي
لاروی د نیمـو شپـو دې، پروت پـه خوشې بیابان دی

فریاد

غلام
حضرت

نن زما وطن ورانیږي ځکه ژاړم
د مظلوم حق پیمالیږي ځکه ژاړم

محبت او وروروليي په چا کې نشته
د ورور سر په ورور غوڅیږي ځکه ژاړم

د چا آب او په حیاء څوك نظر نۀ کړي
د هر چا وینې تویږي ځکه ژاړم

نۀ مې دوست او نۀ دښمن پکې معلوم شو
دا څه وخت دی چې تیریږي ځکه ژاړم

په وطن کې مې د سرو وینو باران دی
غریبان هر خوا قتلیږي ځکه ژاړم

د یتیم فریاد او چغې دي هر خواته
دا ځګیروي مې نه هیریږي ځکه ژاړم

د نفاق سیلاب دی هر یو مسلم وړی
په پیسو باندی خرڅیږي ځکه ژاړم

ای "حضرته" حقیقت هم که څوك وائي
نن پرې خلك خفه کیږي ځکه ژاړم

په جلال آباد کې د «جماعة الدعوة» له نماينده ښاغلي مولوی محمد شريف سره مرکه

دعالمانو، جهادي قوماندانانو او د نظر د خاوندانو سره د مرکو په لړ کې په کابل کې ددعوت د مجلې خبريال په جلال آباد کې دجماعة الدعوت الی القرآن والسنت د تنظيم دنماينده محترم مولوی محمد شريف «صوفی زاده» سره ددی نمايندگۍ د اهدافو او ددعوت په کار کې د همکارۍ او د موجوده سياسي صورت حال په حقله يوه لنډه مرکه کړې ده چه په لاندی متن سره محترمو لوستونکو ته وړاندې کيږي.

په کابل کې د دعوت مجلې خبريال

پوښتنه:- په جلال آباد کی د جماعت الدعوت نمايندگۍ څه وخت او د کومو اهدافو د تحقق دپاره جوړه شوی ده؟

ځواب:- د ننګرهار د ولايت په مرکز د جلال آباد په ښار کی د جماعت الدعوت نمايندگی هغه وخت جوړه شوه کله چه مجاهدين فاتح د جلال آباد ښار ته راننوتل او د اسلامي حکومت بيرغ د ولايت په مقر کی ورپورته شو، مونږ هم د نورو جهادي تنظيمونو د نمايندگيو په څير د اسلامي حکومت د ټينګښت دپاره په هلو ځلو کی يو، خو برسيره په دی هدف چه د قرآن او سنت د حاکميت دپاره مو د خپلی لياری مثال ګرځولی دی ددعوت او اشاعت کار ته مو د ټولو نه ترجيح ورکړی او په اختصاصی توګه ددی جماعت عالمان او مبلغين په خپل کار لګيا دی او همدارنګه يو هدف داهم دی چی د جهادی مشرانو سره باقاعده تماس ولرو او د اسلامي حکومت د استحکام په کار کې دتوان سره سم ونډه واخلو.

مونږ په دغه موده کی ددعوت او اشاعت تر څنګ د اجتماعی نظم په سمبالښت کی هم څومره چی لازم دی خپل فعاليت عيار کړی دی.

پوښتنه:- دننګرهار په سطحه ددی جماعت مجاهدين په حکومت کی کومی عهدی تر لاسه کړی دی او څنګه کولی شی د نظام د استحکام دپاره ممد او مرستندوی وی؟

ځواب:- دهيواد په سطحه د جماعت الدعوت امير شيخ سميع الله دا وخت په جمهوری رياست کی د مشاور وزير په حيث عهده لری او د ګوتو په شمار نور غړی په کابل کی په رسمی وظايفو کی جذب شوی دی، خو په ننګرهار کی د ننګرهار د جهادی شورا او زمونږ د مشرانو دعدم همکاری په وجه د يادونی وړ سرکاری عهدی نلری، دبله پلوه مونږ هم چی د قرآن او سنتو د حاکميت په زيار کی د اسلامی حکومت د جوړولو دپاره

ځوارلس کاله مبارزه کړې، د څوکيو او عهدو په ځاى ددعوت کار زمونږ د اهدافو او وظايفو په صدرکې ځاى لرى او د سرکارى ملازمتونو دپاره مو درخواستونه نه دى ورکړى.

مونږ د اسلامى نظام د استحکام دپاره لکه چې مخکې هم وويل شو په اختصاصى توګه جهاد کړى او هره مرسته او همکارى چې ددى جماعت په توان کې وى انشاء الله چې وبه نه سپمول شى.

خو يوه خبره شته او هغه دا چې د ننګرهار جهادى مشران او جهادى شورا بايد مونږ ته ددعوت او اشاعت بنه امکانات برابر کړى او ديو جهادى تنظيم په حيث مونږ داخپل مسلم حق بولو.

پوښتنه:- په افغانى جهاد کې د جماعت الدعوت او خاص طور سره د مرحوم شيخ جميل الرحمن رحمه الله کردار څنګه څيړئ او د جماعت وګړو ته د مرحوم نصايح او توصيه څه وه؟

ځواب:- مرحوم شيخ جميل الرحمن رحمه الله د جماعت الدعوت الى القرآن والسنة د تنظيم بانى او امير په حيث دغه جماعت په لږ وخت کې د عقيدتى او سياسى مبارزى لوړ معراج ته ورساوه، په جهاد کې د جماعت الدعوت او خاص طور د هغى د مشر کردار هر چاته معلوم دى او په دى برخه کې زياتو تفصيلاتو ته ضرورت نه ګورم خو تر کومه ځايه چې شيخ زه د نيژدى پيژنم او هميشه ئى د لطف نه مستفيد شوى يم ځينى ځانګړى او متواضع خصوصيات ئى لرل چې د هغى د جملې نه يو مثال دا هم کيدى شى چې دوى د عامو مجاهدينو سره يو ځاى ناسته پاسته کوله يو ځاى ئى ورسره ډوډۍ خوړله او بل داچې د ځان دپاره ئى کوم موټر هم نه وو اختصاص کړى د جهاد په لاره کې ئى په پوره سخاوت سره د هر چا او ټولو بى وزلو سره مرستى کولې او ټولو مجاهدينو ته ئى هم دا توصيه کوله چې بايد د جهاد او دعوت په لاره کې بخل ونکړى، موحوم په دى خبره هم خپلو جهادى صفوفو ته په ټينګار سره ويل چې تر څو پورى جهاد مجاز وى بايد په پوره صداقت او ايماندارۍ سره ورته دوام ورکړى شى. لکه چې دهم دى جهاد په دوران کې ئى د کورنۍ څخه شهيدان ورکړى او په پاى کې هم پخپله په دى سپيڅلى لاره کې د شهادت جام وڅښلو.

پوښتنه:- په موجوده حالت کې چې د دولتى قواؤو او دوستم مليشو ترمينځ جنګ جارى دى او حزب اسلامى هم په کې راښکيل دى، ستاسو او ستاسو د جماعت دريځ څه شى دى؟

ځواب:- د بده مرغه ټيك له هغه وخته چې په ملك کې سياسى قدرت مجاهدينو ته حواله شوى دى ورسره جخت جنګونواوذات البينى اختلافاتو زور اخستى دى چې په دى ټولو کې ورروستى جنګ چې ټول نظامى قوتونه پکې په دوه برخو ويشل شوى ډير سخت او ډير تباه کوونکى دى. زه په مشخصه توګه چا ته د پړې او ملامتيا ګوته نه نيسم خو ددى مبارك ايت په استناد چې فرمائى (ولاترکنو الى الذين ظلمو فتمسکم‌النار) هر څوك چه کميونستانو ته ميلان لرى او د خپلو څوکيو د ساتلو لپاره د هغوى نه کار اخلى او د مظلوم ملت په مقابل کې ځانونه پياوړى کول غواړى دغسى کسان به د قيامت په ورځ د الله تعالى په حضور کې محاکمه کولى شى. مونږ د سپيڅلى ځوارلس کلن جهاد د اهدافو د تحقق په خاطر ټول تنظيمى او ډليز جنګونه او اختلافونه جداً محکوموو او د الله تعالى په ځمکه د قرآن او سنت په رڼا کې ديو پياوړى اسلامى حکومت د جوړولو غوښتونکى يو په دى لاره کې مو شهيدان او قربانۍ ورکړى دى او تر هغى پورى به دى مبارزى ته دوام ورکړو، ترڅو دغه ارمان ترسره شوى نه وى. همدغه دى ځما هوډ او همدغه دى د جماعت الدعوت دريځ.

په تیر پسي

د دین مفهوم

کلیم الله «متین»

دین د قانون په مفهوم

دوهم مفهوم دا چه په عاجزۍ سره اطاعت کول او پخپله خوښه او خپله غوښتنه فرمانبرداری کول، لکه چه په لسان العرب کی وائی: العبادة الطاعة ومعنی العبادة فی اللغة الطاعة مع الخضوع. وکل من دان لِملِكٍ فهو عابدٌ لهُ (و قومهما لنا عابدون) والعابد، اخاضع لـه بـه المستسلم، المنقاد لامره.عبدالطاغوت، اطاعه یعنی الشیطان فیما سول له واغواه. ایاك نعبد، ای نطیع الطاعة التی یخضع معها، اعبد وربکم، اطیعوا ربکم.

یعنی: عرب وائي: عبادت اطاعت دي او د عبادت معني په لغت کي په عاجزۍ سره تعبیدارۍ ته وائي هغه څوك چي بادشاه ته نژدي وي نو هغه د بادشاه تعبیدار وي (او ددي دواړو قوم زمونږ تابع دي - الایة) او عابد عاجزي کونکي وي د هغه او تسلیم وي او د هغه اوامرو ته غاړه اېښودونکي وي . د طاغوت عابدانو یعني شیطانانو په هغه څه چي وسوسه ورته واچوله او بي لیاري ئي کړل نو دهغه تعبیداري ئي وکړه. (ایاك نعبد) یعني تعبیداري کوو مونږ هغسي تعبیداري چي عاجزي ورسره وي. (اعبد ربکم) یعني په عاجزي سره تعبیداري وکړه د رب خپل.نو دقاموس ددغو تشریحاتو سره سم غوښتنه یوازی د الله تعالی د عبادت او بندګۍ نهٔ ده بلکه د هغه حکم ته بی له څنډه اطاعت کول او دهغه د شرعی قانون پخپله خوښه او خوښۍ پیروی کول او په سر سترګو د هغه «امر او نهی» ته غاړه اېښودل هم دی. د «دین» عبارت په عربی ژبه کی څو مفهومونه لری. چه یو ئی غلبه، قدرت اخستل، مالکانه او د واکمنۍ کول. سیاست او فرمانروائی یا واکمنی تصرف کول او په نورو باندی فیصله نافذول دی لکه چه په لسان العرب قاموس کی وائی: دان الناس، ای قهر هم علی الطاعة دنتهم ، ای قهر تهم، دنته، سسته، وملکته.

وفی الحدیث الکیس من دان نفسه، ای اذلها و استعبدها. الدیان، القاضی، الحکم، القهار، ولا انت دیانی، ای لست بقاهر لی فتسوس امری، «ماکان لیاخذ اخاه فی دین الملك، ای فی قضاء الملك.»

یعنی: د ان الناس غلبه ئي حاصله کړه پر تعبیداري باندي او په حدیث شریف کي دي: هغه چاچي د قهر په ذریعه خپل نفس ذلیل کړ او تعبیدارۍ ته ئي مجبور کړ. او په یو لغت کي قاضي ته هم دیان ویل کیږي ځکه چي قاضي د خپلو احساساتو په ذریعه شرعي احکام د نفاذ په صورت کي حاکموي او لکه چي په سورت یوسف کي دي: نه دي داسي چي واخلي ورور دهٔ لره په دین د بادشاه کي یعني په قضاء د بادشاه کي.

دوهم مفهوم دی، اطاعت، غاړه اېښودل او غلامی کول.

په لسان العرب قاموس کی داسی شرح کوی: «الدين» الطاعة، دنته، و دنت له، ای اطعته، ودين الله، انما هو طاعته والتعبد له. فی الحديث اريد من قريش كلمته تدين لهم بهاالعرب. ای تطيعهم و تخضع لهم، ثم دانت بعد الرباب. ای ذلت له و اطاعته. يمرقون من الدين . ای انهم يخرجون من طاعة الامام المفترض الطاعه. المدين، العبد. فلولا كنتم غير مدينين اي غير مملوكين:"

يعنی: دين طاعت ته وائي دنته، ودنت له يعني دده تعبيداري وکړه، او د الله تعالي دين بيشکه دا د هغه تعبيداري ده او د هغه عبادت دي او په حديث کي دي: زه د قريشو څخه غواړم چي عرب د هغه کلمي تعبيداري وکړي په عاجزۍ سره بيا بعضي د رسوخ خاوندان تابع شول دوي ته او ذلت ئي اختيار کړ او تعبيداري ئي هم وکړه، خارجوي خپل ځانونه له تعبيدارۍ د امام خپل نه چي تعبيداري د هغه لازم وه، المدين، تعبيدار. پس کاشکی چي نه وائي تاسوته تعبيداري کونکي.

دريم مفهوم دا چه هغه عادت او لاره يا طريقه چه انسان ئی پيروی کوی (تعقيبوي ئی) لکه چه لسان العرب وائی:" الدين، العادة والشأن ، يقال مازال ذلك دينی و ديدنی، ای عادتي"

يعنی: دين عادت ته هم وائي او شان ته هم لکه چي ويل کيږي: او هميشه دي دا زما عادت.

له دغو دريو مفهومونو څخه څرگنديږی چی «دين» په دغو اياتونو کي د هغه طرزالعمل او روئی په معني دي چه په هغي کي انسان د يو چا اطاعت ومني او د تسليم سر ورته ښکته کړي او دين د الله تعالی لپاره خاص کړي او د الله تعالی د بندگۍ مقصد دادي چه «انسان د الله تعالی په بندگۍ کولو کي بل هيڅوك شامل او شريك نه کړي بلکه يوازي د هغه بندگي وکړي، د هغه د هدايت تابعداري وکړي او دهغه د احکامو اطاعت وکړي او بس».

که چيري د سورة الزمر ددغو آياتونو دغه مضمون چه بيان کړي شو په نظر کي ولرو نو په دي مطلب د پوهيدو په لاره کي به هيڅ مشکل او ستونځه نه وي چه (دين) معني د چا مشري، واکمني منل او دهغه حکم ته غاړه ايښودل. او کله چه دغه عبارت «دين» د طريقي په مفهوم وويل شي نو مقصد تري هغه طريقه يا لاره ده چه په انسان باندي ئی يابيعت کول او منل واجب او هرومرو وي او ددغي لاري ټاکونکي (مقرر کونکي) د اطاعت وړ وي. ځکه نو د الله تعالي د ټاکلي لاري «دين» د نوعيت لرونکي تشريع يا قانون سازۍ مطلب دادي چه هغه کوم سفارشي (RECOMMENDATION) او د وعظ او نصيحت حيثيت نهٔ لري بلکه هغه د الله تعالی د بندگانو لپاره واجب الاطاعت او ورته د غاړي ايښودني وړ قانون دي چي نهٔ منل او ورته غاړه نه ايښودل د الله تعالی له قانون او احکامو نه بغاوت دي او څوك چي ددغه قانون پيروي ونهٔ کړي او وئي نه مني نو په حقيقت کي د الله تعالی يعني د خپل خالق او پروردگار د سيادت او حاکميت او واکمنۍ نه او دهغه له بندگۍ نه انکار کوي او چه انکار وکړي نو مجرم او کافر شي.

تردي وروسته د سورة الشوري په هغه (۱۳) آيت کي چه بيان کړي مو دي ارشاد وشو چه ددين نوعيت لرونکي دغه قانون جوړونه (تشريع) هغه قانون دي چه پخوا ئي نوح،

ابراهيم ، موسي، او عيسي عليهم السلام ته هدايت شوی ؤ او اوس محمد صلی الله عليه وسلم ته د قرآن په صورت کي ورکړي شو.

له دي ارشاد نه څو خبري څرګنديږي، يوه دا چه الله تعالي خپل دغه قانون او تشريع نيغ په نيغه هر انسان ته نه دي ورليږلي بلکه وخت په وخت چه کله ئي مناسب ګڼلي يو شخص ئي له خپلو بندګانو څخه رسول ټاکلي او دغه قانون ئي هغه ته ورسپارلي دي. دوهمه داچي دغه تشريع يا قانون سازي له لومړي سرنه تر پايه پوري يو شان ده. داسي نه ده چي کوم وخت چه د يوه قوم او ملت لپاره يو دين ټاکل شوی وُه په کومه بله زمانه کی دبل قوم او ملت د پاره بل ډول دين يا مختلف او متضاد دين ټاکل شوي وي. د الله تعالی له خوا ډير ياڅو دينونه، نه دي ټاکل شوي بلکه په بيلو بيلو وختونو کي چي راليږلی شوي دي هماغه يودين راليږل شوي دي. دريمه خبره داده چي د الله تعالی د واکمنی او سيادت سره د هغو خلکو رسالت منل چي د هغوي په وسيله دا تشريع راليږل شوي ؤه او هغه وحي منل چي په هغه کي دا

تشريع يا قانون جوړول بيان شوي دي، ددي دين لازمي برخه ده او د عقل او منطق غوښتنه او تقاضا هم داده چه بايد ددي دين لازمي برخه وګڼله شي، ځکه چي انسان تر هغه پوري دغه تشريع يا قانون نشي منلي او اطاعت ئي نهٔ شي کولي چي تر څو د الله تعالی له خوا دهغه په استناد (Avthentic) يا مستند کيدو باندي ډاډه او مطمئن نهٔ شي.

تردي وروسته وفرمايل شول چي دغو ټولو انبياؤ ته ددين نوعيت لرونکي تشريع ددي لاربښووني او تاکيد سره ورکړي شوي ده چي، «اقيمو الدين» ددي عبارت ترجمه شاه ولي الله صاحب محدث دهلوي داسي کړي ده چي «دين را قايم کنيد» او شاه رفيع الدين صاحب او شاه عبدالقادر صاحب داسي کړي ده چي « قائم رکهو دين کو» دغه دواړه ژباړی دا معنی لری چي: «دين ټينګ يا مستحکم کړیء» او د عبارت سره سمي او په ځاي ژباړي دي.

د اقامت معني په عربي ژبه کي د قائم کولو او قائم ساتلو دواړه مفهومه ادا کوي چه په پښتو ژبه کي ورته سمه معني (په پښو درول) ښه او

موزونه معني ده. انبياء عليهم السلام په دغو دواړو کارونو باندي مامور او مؤظف وو. د هغوي لومړي وظيفه او ماموريت داؤ چي چيرته چه دين ټينګ او مستحکم نهٔ ؤ هلته ئي بايد ټينګ کړي او په پښو ئي ودروي او دوهمه وظيفه او ماموريت ئي داؤ چي چيرته چي دين قائم ؤ يا قائم شو هلته ئي بايد قائم وساتي. نو څرګنده ده چي د قائم ساتلو خبره په هغه ځاي کي راپيدا کيږي چي چيرته دين قائم شوی وی او که نهٔ نو هلته چي قائم نوی قائم کول به غواړي او دغه کوښښ او مبارزه به جاري ساتله کيږي چي ترڅو هلته قائم شي.

اوس نو زمونږ په وړاندي دوه پوښتني شته، يوه دا چي د «دين» د قائم کولو نه مراد او مقصد څه دي؟ دوهمه دا چي پخپله «دين» څه شي دي چي د قائم کولو او بيائي د قائم ساتلو حکم ورکړي شوي دي؟ په دغو دواړو پوښتنو باندي بايد ځان پوه کړو. د قائم کولو، ټينګولو يا د پښتو ژبی په ورځنۍ محاوره کي «په پښو درولو» عبارت داسي دي چه کله د يوه مادي او جسماني شي لپاره استعمال او پکار شي نو له هغه څخه

مراد د ناستي نه پاڅول يا پورته کول دي، مثلاً څوک سړي يا څاروي پاڅول، يا يو پروت مادي شي پورته کول. لکه چي د کوټي ستن درول يا د بانس يوه لکړه درول مقصد وي، يا په يوه خالي ځمکه باندي يوه ودانۍ درول. خو هغه وخت چي دغه خبره د يوۀ غير مادي يعني معنوي شي لپاره وويل شي او د هغه د قائمولو يا په پښو درولو دپاره راشي، نو بيا تري هلته مقصد دهغۀ شي لپاره يوازي او صرف تبليغ ګول نۀ وي بلکه د هغه عملي کول، نافذول او په عملي ډول ترويج او رواجول وي. مثلاً مونږ دا وايو چي فلاني سړي خپل حکومت قائم کړو نو ددي ټکي معني دانۀ ده چي هغه د خپل حکومت جوړولو لپاره تبليغ او دعوت وکړ بلکه مراد به ئي دا وي چي هغه ددغه هيواد خلك خپل حکم ته تابع او د حکم منونکي وګرځول او د حکومت ټولي اداري او څانګي ئي داسي تنظيم کړي چي د هيواد ټول نظم د هغۀ د فرمانونو او حکمونو سره سم وچليږي.

همدغه شان کله چي مونږ وايو چي په هيواد کي عدلي محکمي قائمي دي نو معني ئي داده چي د عدالت او انصاف د په ځاي کولو لپاره قاضيان مقرر دي او دعوي، مقدمي او د هغو دفعي اوري او فيصلي او حکمونه کوي، نۀ دا چي د عدالت او عدل او انصاف ښيګړي او مفاد بيانيږي او خلك پري قايليږي او مني ئي.

همدغه شان په قرآن مجيد کي حکم ورکړي شوي دي چي «لمونځ قائم کړئ» نو ددغه حکم نه مراد دانۀ دي چي د لمانځه دپاره تبليغ وکړئ بلکه مقصد ئي دادي چي دغه لمونځ د ټولو شرائطو او ارکانو سره پخپله هم ادا ء کړئ او هم ئي داسي انتظام وکړئ چي په مؤمنانو کي منظم رواج او جاري شي، جوماتونه وي، د جمعي او جماعت د لمانځه اهتمام وي، دوخت دپابندي سره آذانونه ويل کيږي، امامان او خطيبان مقرر وي او په خلکو کي دا عادت او رواج عام شي چي په وخت وخت د لمانځه اداء کولو لپاره جماتونو ته ورشي.

له تشريح او بيان وروسته به په دي خبره باندي په پوهيدلو کي څه ستونځه او مشکل نه وي چي پيغمبرانو عليهم السلام ته چي ددي دين د قائمولو او قائم ساتلو حکم ورکړي شو نو له هغه حکم نه مراد او مقصد دانۀ ؤ چي هغوي دي بس پخپله په دغه دين عمل وکړي او دا مقصد هم نۀ ؤ چي هغوي دی ددغه دين لپاره نورو خلکو ته صرف او يواځي تبليغ وکړي او بس چي خلك ددغه دين برحق اوسيدل ومني. بلکه ددغه حکم نه دا مقصد او مراد هم ؤ چه هر کله خلك دغه دين بر حق دين او حق ومني نو وړاندي دي ګامونه واخلي او دغه دين چي دوي حق او حقيقت منلي دي په عملي توګه دي ئي نافذ او رواج کړي چي د هغه سره سم عملي کړي شي.

په دي کي شك نشته چي دعوت او تبليغ ددي کار لازمي ابتدائي مرحله او لومړي پړاؤ دي چي تر هغه پرته دوهم پړاؤ ته رسيدل ګران دي، خو هر د عقل او پوهي خاوند پخپله ويني او پوهيږي چه په دي حکم کي دعوت او تبليغ ته د مرام او مقصد حيثيت ندي ورکړي شوي بلکه ددين قائم کول او قائم ساتل مقصد او مرام ګڼل شوي دي. دعوت او تبليغ ددغه مقصد د ترسره کولو ذريعه او وسيله ده خو مقصد نۀ دي، څه دا چي څوك ئي د انبياؤ د ماموريت مقصد او يواځيني هدف وګڼي.

(ادامه لري)

په کوچنی اختر کی د تنظیم طلبه سلفیه دعوتی او تبلیغی پروګرامونه.

ددعوت مجلی خبریال د کنړ ولایت له اسدآباد څخه اطلاع راکړی چی د تنظیم طلبه سلفیه بلندیانو په حقیقت کی د یوی روښانی، پیاوړی او متحدی ټولنی په لور مؤثر ګامونه واخستل او دهر ډول عنادونو او تعصباتو پرضد ئی هم بنیادی اقدامات وکړل. د ورکوټی اختر لمونځ او خطبی په ټولو ځایونو کی په ګډه ددوی تر امامت لاندی انجام شوی. د ټولو اړخونو افراد ئی په یو صف کی ودرول او دوی ته ئی د اخلاص او صداقت عملی درس ورکړ. ددوی دغه مشن په واقعیت کی د شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) د عملکرد تمثیل کاوه او د کونړونو په ولایت کی ئی ډیر نیك اثرات پریښودل، داچه ددی ټولنی ځوان مسئولیت پیژندونکی نسل په دغه رنګه صفا او اخلاص د عمل ډګر کی ګامونه واخلی، نو مونږ ئی د روښانه مستقبل پیلامه ګڼو او ددوی څخه تمنا لرو چی دغه رنګه مشن جاری وساتی او په تدریج سره ئی ټول ملك ته پراخه کړی، ددوی لپاره د زیات توفیق او بریالیتوب دعا کوو.

«اداره»

د تنظیم طلبه سلفیه تر قیادت لاندی یوه دعوتی او تبلیغی قافله چی په دیرش تنو باندی مشتمله وه په ۹٤/۳/۱۰ نیټه د کونړ ولایت ته روانه شوه. اسدآباد ته له رسیدو سره سم دغه دعوتی وفد له قائمقام والی محترم مولوی صاحب غلام ګل او محترم قاری صاحب دین محمد او محترم جګړن صاحب شیرخان سره ملاقاتونه وکړل او له ملاقاتونو نه وروسته ئی په یو مختصر اجلاس کی فیصله وکړه چی د وفد غړی باید په ټول کونړ کی له خلکو سره د اختر په لمانځه او خطبو کی شرکت وکړی او لاندی څلور نقاط باید په نظر کي ونیول شی:

۱- د کوچنی اختر لمونځ او نور مراسم باید د قرآن او سنت په رڼا کی خلکو ته واضح او عملی شی.

۲- خلك باید د اتحاد او اتفاق لور ته دعوت او له تنظیمی، منطقوی، لسانی او قومی تعصباتو څخه وژغورل شی، څو ټول مسلمانان تر یوه قیادت لاندی راټول شی.

۳- د کابل روان جنګ او حالت چی پکی د مسلمانانو قتل عام او په لوړه د هغوی تعذیبول او عامی لاري بندول شامل دی باید د قرآن او سنت په رڼا کی ورباندی رد وکړی شی او هم دا باید توضیح او تشریح شی چی روان جنګ د

کمونستانو د واکمنی د بیا راتلو لپاره لار همواروی.

٤- مجاهدینو ته د شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) په مشن باندی د استقامت او صبر تلقین ورکول چی هغه د قرآن او سنت له تنفیذ او د قرآن او سنت تعلیم عام کولو او د حدود الله له تنفیذولو او د امنیت عامه له تأمینولو او د جهاد خپل اصلی هدف گرځولو او د اسلامی حکومت له قیام څخه عبارت دی، باید تدریس او تشریح شی. وروسته ملګری مختلفو منطقو ته تقسیم شول چی په لاندی ډول ذکر دی:

۱- مولوی صاحب انصارالله اسمار ولسوالی ته.

۲- مولوی صاحب عبدالواحد مروری ته.

۳- مولوی صاحب اسدالله د کرهالی کلی ته.

٤- مولوی صاحب زاهدالله او حنیف الله د وټه پور ولسوالی ته.

۵- مولوی صاحب خوشحال خان د ننګلام کلی (پیچ ولسوالی) ته.

٦- مولوی صاحب ذبیح الله د وډیګرام کلی ته.

۷- مولوی صاحب نورالله او سعیدالله د نورګل ولسوالی ته.

۸- مولوی صاحب سراج الاسلام سرحدی لیوا (څوکی ولسوالی) ته.

۹- مولوی صاحب محمد اسلام د خاص کونړ ولسوالی ته.

۱۰- مولوی صاحب نقیب الله کولیګرام کلی ته.

۱۱- مولوی صاحب حمدالله د اراضی کلی ته.

۱۲- مولو صاحب عبدالحی د پشد کلی ته.

۱۳- مولوی صاحب بیان الله د ولایت مرکز اسدآباد ته.

دا چی په مرکز کی د اختر د ټول لمونځ پروګرام د قائمقام والی په هدایت د تنظیم طلبه په غاړه وو نو له دي وجی نه په مرکز کی نسبت اطراف ته ملګری زیات پاتی شول او هغه له وررور رحیم الله، وررور محمد سلیمان، وررور کفایت الله، وررور محمددین گل او وررور عبدالکریم «عبید» څخه عبارت وو. نور ټول ملګری په خپل خپل وخت سره خپل خپل ټاکلی مقام ته ورسیدل او خلکو ته ئی د قرآن او سنت په رڼا کی ذکر شوی مواد د کوچنی اختر په خطبو کي بیان کړل او هم ئی له قوماندانانو او مشرانو علماؤ سره مختصر مختصر اجلاسونه وکړل، وروسته له ډیرو کامیابیو سره یوځای د تنظیم طلبه سلفیه ولایتی دفتر ته راستانه شول او په ولایتی دفتر کی ئی یو مشترك اجلاس وکړ او فیصله ئی وکړه چی ټول ملګری دي خپلو کورونو ته ستانه شی خو یو څو ملګری چی عبارت له رحیم الله «ملاتور» ، محمدسلیمان، عبدالکریم «عبید» او محمددین گل څخه دي د ځینو تنظیمی کارونو په خاطر په ولایت کی پاتی شول او له همدی سره جوخت یو مختصر پروګرام په معسکرطیبه او سرحدی لیوا کي هم وشو، وروسته رحیم الله «ملاتور»، محمدسلیمان

«محمدی»، عبدالکریم «عبید» او محمددین گل د پیچ ولسوالي ته لاړل، څو د علماؤ له اتحادیي سره ملاقات وکړی او هم به د جمعی مبارکی خطبی په ننګلام او مانوګی کی ورکړی، هلته ئی له ټولو علماؤ او مشرانو سره جدا جدا ملاقاتونه وشول او جمعآ ئی د جمعی خطبی هم ورکړی، ددی ټولو پروګرامونو له سرته رسیدو وروسته نوموړی وفد د تنظیم طلبه سلفیه مرکزی دفتر پیښور ته راستون شو.

نوموړی وفد په خپلو بیانونو کی یو متفقه قرارداد هم بیان کړ چی عمده ټکی ئي په لاندی ډول دی:

۱- ټول اسلامي تنظیمونه باید له خپلو لیکو څخه کمونستان لیری کړی او خپل ټول مادی او معنوی قوت د کمونیزم او کمونستانو پرضد عیار او استعمال کړی.

۲- د مسلمانانو قتل عام او په لوږه تعذیبول د اسلام منافی اعمال دي.

۳- موږ د تنظیم طلبه سلفیه نوجوانان د کونړ د نوی اسلامی اداری حمایت تر هغه پوری کوو چی دغه اداره د اسلامی امارت مشن جاری ساتی چی هغه عبارت دی له:

الف - د حدودالله تنفیذ.

ب - د عامه امنیت تأمین.

ج - د قرآن او سنت د تعلیم عام کول.

٤- په ادارو کی باید مسئولیت اهل افرادو ته وسپارل شی.

٥- په مخدره موادو او موسیقی باندی دي پابندی ولګول شی.

٦- په وسلی باندي دی پابندی ولګول شی.

۷- د لمانځه په وخت کی باید ټول بازار وتړل شی.

۸- د اداری مسئولین باید بی ګیری او فاسق اشخاص نه وی.

۹- په شعباتو او ادارو کی دی د قرآن او حدیث درسونه پیل شي.

۱۰- ټول مسلمانان باید د اتحاد د راوستو او د قومی، لسانی، تنظیمی او سمتی تبعیضونو او تعصباتو د امحاء لپاره مخلصانه کوښلی اقدامات وکړی.

۱۱- د کونړونو له قومی مشرانو، علماؤ، منورینو، مجاهدینو او مسلمانو عوامو څخه مطالبه کوو چی د کونړونو له اسلامی اداری سره د قرآن او سنت د حاکمیت او د عامه امنیت د تأمین په لار کی نه ستړی کیدونکی هلی ځلی او تعاون جاری وساتی.

په کوچني اختر کې د تنظیم طلبه سلفیه د تبلیغي او دعوتي پروګرام د موفقیت په مناسبت د جماعة الدعوت الی القرآن والسنت د امیر

الشیخ سمیع الله «نجیبی» پیغام:

تنظیم طلبه سلفیه چی د «جماعة الدعوة» د شهید بانی (رحمه الله) په لاس ایښودل شوی ښیراز بڼ او د ځوانو طالب العلمانو یو ژوندی او خوځنده تحریك دی، دوی چی د خپل دینی او تاریخی مسئولیت او بصیرت پر بناء د روانو کړکیچنو حالاتو په نظر کی نیولو سره د افتراق او اختلاف د مخنیوي په غرض کومی هلی ځلی پیل کړی او د خپل تبلیغی او دعوتی پروګرام له مخی ئی د کونړ د ولایت مختلفو ولسوالیو، درو، کلیو او باندو ته د کوچنی اختر او یا د جمعی د لمونځونو د اداء کولو لپاره کوم وفد لیږلی، د قدر وړ دي.

مونږ هیله لرو چی ددوي دا هلی ځلی به د نورو ښو او ګټورو پروګرامونو پیلامه او د نوي مسلمان نسل د روښانه مستقبل او روڼ سباوُن زیری شی، الله تعالی دی ددی تنظیم مسئولیت پیژندونکو اراکینو ته د خپل دین د اشاعت او وسعت په لار کي د زیات زغم او ثبات توفیق عنایت کړی. «امین»

مولوی سمیع الله «نجیبی» د افغانستان د جماعة الدعوت الی القرآن والسنت امیر.

همدارنګه د ولایت قائمقام والی ښاغلی مولوی صاحب غلام ګل، محترم قاری صاحب دین محمد او ښاغلی «مصلح» صاحب او د سرحدی لیوا عمومی قوماندان حاجی صاحب جانداد خان او نورو مشرانو د تنظیم طلبه سلفیه د نوجوانانو ددي ډول ګټورو هلوځلو په بیلابیله توګه ستاینی کړی او غوښتنه ئي کړی چی دوی باید خپل دغه مشن په راتلونکی کی هم جاري وساتی.

«وما توفیقی الا باالله العزیز»

د کونړ په ټول ولایت کی د روژي د مبارکی میاشتی د قرآن کریم د ترجمی دوری سرته ورسیدي.

ددعوت د مجلی خبریال د کونړ له ولایت څخه اطلاع راکوی چی د روژی په مبارکه میاشت کی د کونړونو د منتخب والي ښاغلی غلام صادق «قاضي اخونزاده» د فرمودي په اساس په ټول ولایت کی د قرآن شریف د تدریس او ترجمی دوری او یا حلقی جوړی شوی دی چی په دغو حلقو کی بی شمیره خلکو ګډون کړی وو او اکثره دوری د روژي د مبارکی میاشتي په اواخرو کی سرته ورسیدی .

علمای کرامو په ټولو دغو دورو کی د اسلامی اخوت، د عقیدی د تصحیح، د اخلاقو د تصفیي، د صداقت، امانت داری او مسئولیت پیژندنی په موضوعاتو باندی رڼاګانی واچولی. د کونړ د جماعة الدعوت د شوري مسئول ښاغلی مولوی عبدالغنی د دعوت د مجلی له خبریال سره په مرکه کی وویل: ددعوتی حلقو او د قرآن کریم ددورو دغه رنګه پروګرامونه شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) د اسلامی امارت له قیام نه وروسته بنیان ګذاری کړی وو او ددی ځای علماء کرام په ډیر شوق او ذوق او محنت سره ددغی تګ لاری په تعقیب کی پوره هلی ځلی کوی. د یادونی وړ ده چی په دغو دورو کي ټولو وروښو په غیر د کوم تعصب څخه برخه واخسته او دغه دوری په خیر سرته ورسیدی. مونږ ددی دو... د بنسټ ایښودونکي شهید شیخ «رحمه الله» روح ته دعا کوو او دغو مدرسینو ... توفیق غوښتنه کوو او برخه اخستونکو ته له الله تعالی څخه اجر عظیم ... چی محترم علماء کرام د خپلو فرائضو په پیژندنه د خیر دا ډول ...

بحث معلوماتی در بارهء

مسلمانهای مظلوم کردستان

کردها از نگاه حیثیت برجستهء تاریخي و قومی خویش بر سطح شرق میانه دارای اهمیت خاص و قابل تعریف وستایش بوده اند، نام اصلی این قوم در اوراق تاریخ قدیم به اسم «ماد» نقل شده است.کردها قبل از رسیدن دعوت اسلامي یك مملکت مستقل داشتند که مرکز آن شهر «همدان» که فعلاً در چوکات اداری ایران قرار دارد، بود و تقریباً یك هزار و دو سال قبل به دین مبین اسلام مشرف شده اند، و بعد از قبول نمودن دین مبین اسلام در جهت اشاعت و تنفیذ دین مبین اسلام به سطح شرق میانه با شوق و ذوق کامل با استفاده از لسان و کلتور و فرهنگ مستقل شان در بذل جد وجهد خویش دریغ و سهل انگاری نور زیده اند که مدت دو صد سال در دوران جنگهای صلیبی در جهاد في سبیل الله عملاً شامل بوده و در همین دور تاریخ مهم اسلامي سهم فعال خود را مردانه وار ایفاً نموده اند. نسبت قومي فاتح کبیر اسلام سلطان صلاح الدین ایوبی نیز به کردها منسوب و متعلق میگردد.

موضوع مشکلات عایده بیشتر از سی ملیون کردها از یکصد سال به این طرف از مسائل مهم شرق میانه به شمار میرود، کردها از لحاظ سکونت شان در ایران، ترکیه، عراق، سوریه، اندکی در ارمنستان و ازربایجان مستقر هستند که مطابق یك احصائیه مناطق مسکونی شان مجموعاً ساحه (۷٤۰۰۰) کیلو متر مربع زمین را در بر گرفته است، کردها از جمله نفوس عراق (۱۸) فیصد را تشکیل میدهند و در ایران بمطابق احصائیه غیر موثق به تعداد هفت ملیون بالغ میگردد. این قبائل کوهستاني به خاطر استقرار اینها در شرق میانه دارای اهمیت خاصی میباشند. حینیکه در سال ۱۹۵۸م بتوسط حزب بعث انقلاب به میان آمد بادشاه سابق ایران میخواست که کردها را راجع به آزادی شان از عراق تحریك نموده تا در مقابل عراق قیام نمایند، همان بود که به اساس تحریك بادشاه ایران کردها در مقابل عراق قیام نموده و در سال ۱۹٦۱م جنگ را علیه آنها آغاز نمودند. کردها در مقابل عراق قیام نمودند که این جنگ تا پنج سال دوام داشت، در نتیجه در سال ۱۹۷۰م به اساس یك معاهده جانبین بر پانزده مورد جنگ متوقف ساخته شد و حکومت عراق به اساس این موافقه آزادی خانگی کردها وتحفظ کلتور و لسان آنها را رسماً اعلان کرد. در برج مارچ سال ۱۹۷۵م وقتیکه روابط بین ایران وعراق حسنه شد، درین رابطه بادشاه ایران از پشتبانی کردها دست

برداشت. به این اساس هزاران کردها در مقابل عراق بی یار ومددگار به جا ماندند که بعد از این واقعه مصطفی برزانی، زعیم کردها راجع به پشتیباني خویش از امریکا در خواست نمود ولی نتیجهء مثبت نداشت به این سبب کردها با تلفات و خیم مواجه گشتند در سال ۱۹۷۸م وقتیکه در ایران انقلاب خمینی به میان آمد کردهای شیعه مذهب مقیم عراق در رابطه با حکومت شیعهء ایران دست به بعضی تحرکات زدند ولی عراق در مقابل این عمل پشتیبانی چند ممالك عرب و آمریکا را با خود جلب کرد و کردهائي مقیم ایران را بر ضد حکومت ایران آماده به قیام ساختند، به این اساس یك بار دیگر مسئله کردها مورد بحث جهانیان گردید و شدت گرفت، در سال ۱۹۸۰م در دوران جنگ بین ایران و عراق فعالیتها و سرگرمی کردهای مقیم ایران و عراق از سرگرفته شد، ولي قابل ذکر است که ایران، ترکیه، عراق، وسوریه پشتیبانی گروپهای چریکی کردهاي مقیم درین ممالك را بطور متجزأ عملاً مطرح ساخت و فیصله نمودند که در صورت حسن روابط در بین این ممالك هر یکی ازین ممالك میتوانند تا به مقدار ده مقر و یا زیاده ازین راجع به خاموش ساختن فعالیت های کردها مداخلت عسکری خویش را مرعی داشته باشند. این اقدام مشترك این ممالك بود که به ارتباط کردها مطرح کرده شد. همچنان در سال ۱۹۸۳م کردها در مقابل ترکیه قیام مسلحانه نمودند، اما به خاطر اینکه کردها از تائید وتعاون بیرونی برخوردار نه بودند، ترکیهل توانستند تا قیام کردها را به پیمانه کافی بکوبند. البته کردهائیکه در ترکیه بالای کوه های بلند سکونت داشتند و راه تجارت ترکیه در کنترول اینها بود، قافله هائی تجارتی را به تا راج می بردند و ترکیه را تحت فشار نگه میداشتند، ولی حینیکه جنرال کنعان حکومت نظامي را در ترکیه اعلان کرد، همهء قیام ها در ترکیه را خاموش ساخت، خصوصاً این کردها را با قصاوت و بی رحمی تحت فشار آورده حتی ۳۵ نفر کردها را به اثر اتهام کودتا اعدام و ۲۷ نفر کردهای دیگر را به قید دوام و ۳۳۳ نفر کردهای دیگر را به قیدهای مختلف المدة محکوم کردند و هزاران کردهای دیگر را تحت قوانین نظامی زیر حراست و تعقیب حساس قرار دادند. اما درین زمان از جمله تنظیمهای فعال کردها یك تنظیم چریکي مشهور بنام (پیش مرگ) است که در اطراف ایران و عراق مشغول به فعالیت میباشند یك گروپ آن در عراق و دیگر گروپ آن در ایران بر ضد حکومات این دو ممالك مصروف به فعالیت هستند. کردها در عراق چندین تنظیمهای سیاسی فعال دارند که یکی از آنها به نام سازمان دیموکراتیك کردها است که تحریك وطن پرست کردها در پهلوی راست این سازمان قرار دارد. در سال ۱۹۸۳م افواج عراق مرکز این سازمان را روی یك تکتیك در محاصره گرفته و بي رحمانه تحت ضربات شدید قرار دادند.

همچنان در سال ۱۹۸۸م حینیکه جنگ عراق و ایران خاتمه یافت، عراق فرصت این را در یافت تا افواج خودرا علیه کردها بفرستند و با استفاده از اسلحه کیمیاوی و زهر آلود بی رحمانه این تحریك را کوبیدند که این یورش

بی رحمانهء عراقی ها یك یورش تاریخی بر ضد کردها به شمار میرود.

درین آواخر به نسبت حملهء عراق بر حکومت کویت که در نتیجه ۲۷ ممالك متحد بر ضد عراق مصروف جنگ گردیدند دیده شد که عراق، به شکست مواجه است بناءً با استفاده از این شکست کردها توانستند تا فعالیت تحریکي شان را آغاز نمایند، گر چه این قیام از نگاه کمیت و کیفیت دارایٔ اهمیت خاصی بود که چندین قطعات عسکری عراق به این تحریك پیوسته و تسلیم شده بودند، اما با این همه صدام توانست تا با استفاده از خطرناك ترین اسلحه این تحریك را بکوبد، به این اساس صدها هزار عراقی ها مجبور به این شدند تا خانه و مناطق مسکونی خویش را ترك گفته و به طرف ایران و ترکیه هجرت نمایند. در دوران این هجرت که مهاجرین در بین کوه های بلند و پراز برف سفر داشتند، هزاران اطفال و اشخاص سال خورده زنان وجوانان به اثر هوای سرد شدید و به اساس نیافتن وسایل ضروری جان خود را از دست دادند. به استناد راپور یك خبر نگار امریکائی صورت حال چنین بود که در قبرهای دسته جمعی (۲۰- ۲۰) نفر اطفال و همچنان جوانان و پیران و زنان دفن کرده میشدند، بالآخره امریکا و ترکیه جهت حل مشکل این کردها تصمیم گرفته و خواستار این شدند تا در سمت شمال عراق یك منطقه مصئون تعین گردد و کردهائیکه در ایران و ترکیه مهاجر اند به آن منطقه انتقال داده شوند.

همان بود که امریکا بتوسط (۵۰ پروند) هیلی کوپتر مواد ارتزاقی و دیگر مواد مورد ضرورت به این مهاجرین را انتقال داد و این سلسله تا چند مدت جریان داشت، با این همه به این مهاجرین صرف روزانه نان یکوقته میسر میشد و دیگر ضروریات چون آب ، کمپل ها، خیمه و غیره تدارك نمي گردید.

زعمائي کرد نظر به اینوحالت زار و مشکلات قابل تشویش ملت شان مجبور به این شدند تا با صدام حسین دور میز مذاکره گرد آمده وروی حل مشاکل بحث نمأیند. در نتیجه یك سلسله مذاکرت صدام این را قبول نمود که کردهای عراق در امور داخلی شان آزاد باشند و بس. راجع به مشکلات کردها مقوله مشهور است که (کردها در دنیا هیچ دوست ندارند) بنا بر مقوله مذکور ثابت و راست است که کردها با این همه مشکلاتي که در راه کسب آزادي خویش برداشت نموده و از هیچ نوع قربانی دریغ نورزیده اند لیکن متأسفانه که هیچ نتیجه بدست نیا وردند.

تحمیل این چنین غموم و اضطراب نسبت به کردهای عراق و نسبت به سازمان حقوق بشر یك فاجعهء فراموش ناشدنی است، ما اقوام مسلمان افغانستان که از دست مظالم وستم های کمونستها و روسها روز های سخت هجرت را دیده و مشکلات زیأدی را درین رابطه برداشت کرده ایم بناءً مشکلات برادران مسلمان کردی خویش را میتوانیم خوب احساس نمائیم و از روی احساسات اسلامي و همدردی خویش را با برادران کرد نشان می دهیم.

په صومالیا کې څه تیریږي؟

ژباړنه: مولوی عبد الحلیم «شفیق»

صومالیا د اسلامي هیوادونو له جملې څخه هغه هیواد دی چې له بده مرغه د افریقې د براعظم په سطحه په بشري کرغیړن تاریخي دور کې قرارلري. په دغه هیواد کې هم د انسانانو مرګ خورا ارزان او له حده ډیر دی، غالباً د نړۍ په بله کومه برخه کې به دومره طبیعي تباهي وجود ونلري. ددغه هیواد اوسیدونکي نر او ښځې، ځوانان او بوډاګان د صحت په اعتبار خورا ضعیف او له رنځه ډك دي او په عمومي ډول پرې له یوې خوا لوږه مسلطه ده او له بلې خوا مسلح ډاکوان، لاري شکونکي او لوټ ماران هغه یوه مړۍ ډوډۍ چې دوی ئې په ډول ډول تکلیفونو لاس ته راوړي ددوی له خولې څخه په تهدید او جبر راوباسي.

صومالیا «۶۳۷۶۵۵» کیلو متر مربع مساحت لري چې د افریقې په شرقي قاره کې واقع ده د سرحدونو په اعتبار ددغه هیواد ختیځه برخه له حبشي یا ایتوپیا او شمال لویدیځه برخه ئې له جیبوتي سره او جنوب لویدیځه برخه ئې له کینیا سره نښتې ده. د استواء خط ددغه هیواد له منځ نه تیریږي، د هند د سمندر پر غاړه او د عدن د خلیج په جنوب کې پروت دی، نفوس ئې د ۱۹۸۳ میلادي کال له احصائې سره سم (۶۲۴۸۰۰۰) تنو ته رسیږي چې ۹۹ فیصده اوسیدونکي ئې مسلمانان دي، ۳۰ فیصده وګړي ئې په ښارونو کې اوسیږي، او د ۱۹۸۱ میلادي کال د احصائې مطابق د صومالیې مجموعي وګړي ۱۰ فیصده خلك باسواده دي. ددغه هیواد پایتخت «موګادیشو» دی چې ۱۱ فیصده نفوس په کې هستوګنه لري، ۹۰ فیصده وګړي ئې د بومي نژاد او ۳/۶ فیصده وګړي ئې له بانتو قبیلې سره متعلق او ۱/۱ فیصده وګړي ئې د عربو له نسل څخه دي. ددغه هیواد رسمي ژبه صومالیائي او همدارنګه نورې ژبې لکه غفاري، ایتالیائي، عربي، انګلیسي او داسې نورې هم پکې مروجې دي.

ددغه هیواد مشهور او مهم ښارونه (هرجیسه، مرکا، بریره) نومیږي، مهم بندر ئې د موګادیشو ښار دی چې د بحر هند په ساحل کې واقع دی او بل ئې د بربرې بندر مشهور دی چې د عدن په خلیج کې قرار لري، صومالیا په مخکنیو کلونو کې د (۲۵) غریبو او محتاجو ملکونو له جملې څخه شمیرل کیدهٔ، غوره زراعتي پیداوارئې مالوچ، بادام، او ګنې دي او د اکثرو اوسیدونکو کسب ئې مالداري ده. د ډبرو سکرو او نورو مختلفو موادو معدنونه هم لري، کله چې له دوهم نړیوال جنګ څخه لږ څهٔ مخکې اروپائیانو په افریقې باندې یرغل وکړ نو د صومالیا څه خاوره انګلستان، فرانسې او ایتالیې ونیوله او د نړیوالې دوهمې جګړې په دوران کې د (۱۹۴۰ عیسوي کال د اکتوبر په میاشت) کې ایتالیا د صومالیې نورې ډیرې سیمې هم ونیولې لیکن په ۱۹۴۱ عیسوي کال کې انګلستان پر دغو سیمو یرغل وکړ او له ایتالیا څخه ئې په خپله قبضه کې راوستې، بیا په کال ۱۹۵۰ کې د ملګرو ملتونو سازمان د ایتالیا څخه دغه نیول شوي سیمې بیرته ایتالیې ته تسلیمې کړې چې په کال ۱۹۵۶ کې ددغو سیمو اوسیدونکو له ایتالیا څخه آزادي تر لاسه کړه، همدارنګه په کال ۱۹۶۰ عیسوي کې انګلستان د

صومالیي خاوره خوشي کړه او همدغه کال ددواړو برخو اوسیدونکو له یو بل سره اتحاد وکړ او د صومالیا متحد او خپل واك هیواد تشکیل کړل شو.

صومالیا د وروستني ملکي تقسیم په اعتبار له (۱۵) ناحیو څخه تشکیل شوی چي بیا د حوزو په لحاظ (۷۸) برخي لري، صومالیا وروسته له هغي نه چي خپل استقلال ئي تر لاسه کړ له خورا لویو اندیښنو سره مخامخ شو چي له حبشي سره ئي سرحدي لانجي او د وچ کالي پیښني ئي د یادولو وړ دي. دصومالیي او ایتوپیا سرحدي لانجه د (ارګان) د ایالتونو او د ارګان د صحرا په سرده چي اوس هم دغه سیمي د ایتوپیا په واك کي دي. په هغو جنګونو کي چي ددواړو ملکونو تر مینځ له ۱۹۷۰ څخه تر ۱۹۷۸ کال پوري پیښ شویدي، په زرګونو کسان وژل شوي او تېپيان شویدي او د (۱۳۰۰۰۰) تنو په شاوخوا کي د خپل هیواد پریښودلو ته مجبور شویدي. همدارنګه په صومالیا کي د قحطۍ او وچ کالۍ په وجه د کورنیو جنګونو اور لګیدلي چي ددغه هیواد فقیر او محتاج خلك په ډول ډول مصیبتونو کي راښکیل شویدي. نن د صومالیي خلك په یو ګوټ اوبو اوبوی ټوټي ډوډۍ پسي ځانونه قربانوي او په دغه ډول ددغه هیواد (۷) ملیونه نفوس له یوي ورځي نه د بلي ورځي په نسبت د کمیدلو په حالت کي دي، ددغه هیواد په سل ګونو بد نصیبه اوسیدونکي ډېرو لږو خوراکي موادو د ترلاسه کولو لپاره په لیري پرتو سیمو کي دمرستو مرکزونو ته ځانونه رسوي او په اوږدو قطارونو کي د موادو د انتظار په حالت کي خپل ژوند له لاسه ورکوي او په دسته جمعي ډول په قبرونو کي دفنیږي، سره له دي چي په پراخه پیمانه امدادي خوراکي مواد د ځمکي او هوا له لیاري صومالیا ته راوړل کیږي خو متأسفانه چي ددغه هیواد د اوسیدونکو اړتیاوي پري نه پوره کیږي.

په داسي حال کي چي صومالیا د خپل نظامي حیثیت په استناد چي د سوړ جنګ په دوران کي د استعماري قوتونو په وړاندي د افریقي د یو شاخ په حیث د امتیاز خاوند ؤ. لیکن داېر-قدرتونو د منحرف جدوجهد په اساس دغه یو موټي هیواد د اربابانو او قبائیلي سردارانو د بي انصافۍ او ظلم په اساس په څو مختلفو برخو وویشل شو، دغه اربابان او قبایلي سرداران چي هر یو ئي خطرناکه روسي، امریکائي او ایتالیائي ساخت اسلحه په واك کي لري، د کورنیو جنګونو یوه ډیره بده زمینه ورته مساعده شویده، متبادلي ډزي ، خونړي جنګونه، د خوراکي موادو چورچپاول ددوی ورځني مشغله ده، له دغه حالت څخه داسي معلومیږي، چي د ژوند تیرولو حق بس هغه چاته حاصل دي چي وسله ئي په لاس کي وي، عام خلك د ژوند له خوږو څخه په پوره ډول محروم دي. همدارنګه که ددغه هیواد عام وګړي د قحطۍ او لوږي له پنجو څخه خلاص هم شي نو د وسله والو ډاکوانو له طرفه نه یواځي دا چي کیږي بلکه له ژوند څخه محرومیږي که څه هم چي په صومالیا کي کله ناکله باران کیږي خو له بده مرغه چي ددوی زراعتي ځمکي په مکمله توګه ویجاړي شوي د کروندي او زراعت جوګه نه دي، په دغسي حالاتو کي کروندګر مجبور دي چي هغه تخمونه چي دمرستو له مرکزونو څخه ئي تر لاسه کړي،ددي پرځاي چي د کرهنې په توګه ئي استعمال کړي، دورځني خوراك په توګه کار تري واخلي، په دغسي حالت کي باراني موسم ددي پر ځاي چي عامو خلکو ته په فایده تمام شي کیدلي شي چي دفن شوي جسدونه او د ځمکي لاندي ګندګیو ډیرانونه رابهر کړي او خلك به ورسره په هلاکونکو مرضونو لکه وبأ، هیضې او نورو مختلفو امراضو مبتلاء شي او دا وضع به وروستي تباه کوونکي قدرتي ګذار وي چي صومالیا به ورسره مخ شي. په اټکلي توګه دا ویلي شو چي د صومالیي په زرګونو اوسیدونکي خلق به تر ډله-ایزي مړیني وروسته هم د بهرنیو هیوادونو مرستو ته محتاج وي. که څه هم چي نړیوالي ټولني په دي خبره باور لري چي له صومالیا څخه زیات

بل څوك د مرستو او انسانی همدردۍ حق او ضرورت نـه لـری لیـکـن د صومالیی مصیبت ځپلو خلکو ته د هغو ضروری خوراکی مرستو رسول په اوسنی صورت حال او امـنیت کی ناممکن ښکاری، څه موده مخکی یوه د C130 قسم بارورونکی الوتکه چی د ملگرو ملتو د سری میاشتی له خوا خوراکی مواد پکی بار ژو او د صومالیی بی وزلو خلقو ته ورل کیدل چی د صومالـیـی د ډاکوانـو او لوټ مارو او مسلحو وحشیانو لخوا دډزو تر برید لاندی ونیولی شوه. که څه هم چی الوتکه او پکی سواره کسان سلامت او د موادو په رسولو او واپس تللو کی بریالی هم شول، لیکن د یو څه مودی لپاره د صومالیا پر بی وزلو خلکو مرستی بندی شوی. په ۱۹۹۲ کال د ډسمبر د میاشتی په لومړنیو ورځو کی د صومالـیـی پر مـرکز موگادیشو بندر باندی د یوی وسله والی ډاکه ماری ډلی لخوا برید وشو چی په نتیجه کی ئی ۳۰۰ ټـنـه خوراکی مواد او ۱۰۹۹ بیلره غوړی له ځان سره یوړل، لدی پیښو څخه وروسته د موگادیشو بندر د دوه هفتو لپاره وتړل شو. څه موده مخکی د پاکستان د فوځ دوه وسلوالی ډلی د ملگرو ملتونو د وسلوالو گروپونو په چوکاټ کی د صومالـیـی مرکز موگادیشو ته ورغلی وی، دغو عسکرو دا وظیفه درلوده څو دموگادیشو دبندر د امدادی خوراکی موادو د حفاظت لپاره چی د مرستو د رسولو صورت حال یقینی کړی شی د څه ۳۰۰۰ مسلحو عسکرو ضرورت لیدل کیږی، پدی وجه ټول هیوادونه ددی فکرمند دی چی که چیری د صومالیی مسلح ډاکوان پر دغو عسکرو باندی حمله وکړی نو د زندگی اوضاع بـه څه شکل ځان ته غوره کړی؟، د (نیوزویك) مجلی په خپله (۲۸) گڼه کی د متحده قامونو د یو کار کونکی له خولی داسی لیکی:

«هرڅه چی کیږی مونږ باید هغی ته امادگی ولرو او کـه چیری ضرورت پیښ شی نو دغـه شر غوښتونکی کسان باید د خپلو اعمالو په جزاء ورسول شی، لیـکن د زیات شمیر نړیوالو مرستو د مرکزونو کارکونکی لـه دغی وضعی څخه خورا ډیره اندیښنه لـری او وائی: کـه دغـه اور ولـگیدو او کوم صومالیائی ددغو عسکرو له خوا مړ شو، نو ټول هغه خارجی خلق چی په صومالیی کی دی، دډاکوانو لـه مـردکی څخـه بـه خلاص نه شی، په داسی حال کی چی که چیری د صومالیی وضعه په همدی شکل جاری وی نو د نړۍ خلك څنگه کولی شی چی دغه بد نصیبو او مصیبت ځپلو خلکو ته کومك ورسوی؟ دغـه قـسم وضـعـی د صومالیی مظلومو خلکو ته د مرستو او خوراکی شیانو رسول له ستونزو سره مخامخ کړی دی او هره ورځ په زرگونو کسان د خوراکی موادو د نهٔ رسیدلو په وجه خپل ژوند له لاسه ورکوی. د لندن د متحده قامونو د یو امدادی مرکز (مسلم اید انترنیشنل) د معلوماتو له مخی په صومالیی کی اوس فی الحال (۹٤۰۰۰) تنو د قحط او ولږې په وجه ژوند له لاسه ورکړ ی دی او (۲۱۰۰۰۰) تنه نور په داسی حال کی قرار لری چی په لحظو کی د خپل مرگ انتظار کوی او (۳۰۰۰۰) تنه نور داسی خلك دی چی د سر پناه په تلاش کی سرگردان گرځی. په عمومی توگه دا ویل کیږی چی صومالیا د خپل راتلونکی ژوند په لحاظ له یو هیبت ناك صورت سره مخامخ دی. که چیری څه زیات شمیر ماشومانو ته د خوش نصیبۍ په اساس د صحت چانس ورپه برخه شی او له حتمی مرگ څخه په موقتی طور بچ پاتی شی، نو د لوږی هیبت ناك مرض به همیشه ورسره ملگری وی (الا ماشاء الله) د صومالیی د بی وزلو او مصیبت ځپلو خلکو ددی بد حالت پوښتنه او غم شریکی د ټولو مسلمانو هیوادو مسئولیت بلل کیږی، په دی اساس د خلیج هیوادونو ته په خصوصی توگه او نورو اسلامی هیوادونو ته په عمومی توگه د صومالیی د ضروری او حیاتی مشکلاتو د حل په حقله نهائی جدوجهد پکار دی چی وئی کړی.

«ومن الله التوفیق»

په تیر پسې

د نبوي ملغلرو امیل

له کور نه د وتلو دعا: د حضرت ام سلمه رضي الله تعالی عنها څخه روایت دی چی کله به رسول الله صلی الله علیه وسلم له کورنه وتلو نو د اسمان لور ته به ئی وکتل او دا دعا به ئی لوستله:

اللهم اني اعوذبك ان اضل او اضل او اظلم او اظلم او اجهل او يجهل علی. (مشکوة صـ ۲۱۵)

ترجمه؛ ای الله! زه له تا پناه غواړم مخکی له دی نه چی زه گمراه شم یا می څوک گمراه کړی. یا په چا باندی ظلم وکړم. یا په ما باندی څوک ظلم وکړی. یا جاهل شم او یاله ماسره څوک جاهلانه رویه وکړی.

بله دعا: له کورنه د وتلو په وخت کی دا دعا هم برکت او ثواب لری.

بسم الله توکلت علی الله لاحول ولاقوة الا بالله (مشکوة باب الدعوات فی الاوقات فصل دوم)

ترجمه؛ شروع کوم په نوم د الله تعالی. ما په الله تعالی بروسه وکړه له تاوان نه ځان ساتلو او گټی حاصلولو توان نلرم مگر د الله تعالی په توفیق سره.

جماعت ته د داخلیدو دعا: له حضرت فاطمه رضی الله عنها څخه روایت دی چی کله به رسول الله صلی الله علیه وسلم جماعت ته ننووت نو دا دعا به ئی لوستله!

بسم الله والصلوة والسلام علی رسول الله رب اغفرلی ذنوبی وافتح لی ابواب رحمتك (مشکوة باب المساجد ومواضع الصلوة فصل دوم)

ترجمه؛ زه د الله په نوم جماعت ته داخلیږم او په رسول الله صلی الله علیه وسلم باندی درود وایم. ای الله ! زما گناهونه وبخښه او زما لپاره د رحمت دروازی خلاصی کړه.

تکبیر تحریمه: «الله اکبر» الله ډیر لوی دی.

د استفتاح دعاء: د تحریمه تکبیر نه وروسته به رسول الله صلی الله علیه وسلم دا دعا لوستله:

اللهم باعد بینی وبین خطایای کما باعدت بین المشرق والمغرب- اللهم نقنی من الخطایا کما ینقی الثوب الابیض من الدنس اللهم اغسل خطایای بالمآء والثلج والبرد. (مشکوة)

ترجمه؛ ای الله ! زما او د گناهونو ترمینځ فاصله پیدا کړه او دومره فاصله لکه د شرق نه تر غرب پوری، ای الله! ماله گناهونو نه داسی پاك کړه لکه چی سپین کالی له خیرو صاف شي. الله! ماله گناهونو نه خلاص کړه.

ثناء: سبحنك اللهم وبحمدك وتبارك اسمك وتعالی جدك ولا اله غیرك.

(مشکوة باب مایقرأ بعد التکبیر فصل دوم)

ترجمه؛ ای الله! ته پاك ئی، برکت او صفت تالره دی، ستا شان ډیر لوړ دی او له تا پرته بل څوک د عبادت وړ نه دی.

تعوذ: اعوذ بالله من الشیطن الرجیم. (منتقی الاخبار- باب التعوذ للقراءة - صـ ۵۷)

ترجمه؛ له شیطان مردود څخه په

الله پناه غواړم.

د فاتحی سورت: بسم الله الرحمن الرحيم* الحمدلله رب العالمين* الرحمن الرحيم* مالك يوم الدين* اياك نعبد واياك نستعين* اهدنا الصراط المستقيم* صراط الذين انعمت عليهم، غير المغضوب عليهم ولاالضآلين* امين

(مشكوة - باب القراءة فی الصلوة فصل دوم)

ترجمه؛ شروع كوم د الله په نوم چی ډير رحم كوونكی او مهربان دی. ټول صفتونه لوی الله لره دی، رب ددواړو جهانونو دی. ډير رحيم او مهربانه دی. د جزا د ورځی مالك دی. مونږ د تا عبادت كوو او له تا نه مرسته غواړو. ته مونږ ته سمه لار راوښيۍ. هغه لار چی تا وربښودلی خپلو دوستانو ته، نه د هغو كسانو لار چی ورباندی غضب دی كړيدی او نه د گمراهانو لار. دعا مي قبوله كړی! په ياد ولری او له فاتحی نه وروسته دی يو.يا دوه سورتونه او يا دري لنډ آيتونه د يو بل سورت او يا يو اوږد آيات ولوستل شي تر څو چی لمونځ مو مكمل شي.

د ركوع تسبيح: كم له كمه دری ځلی بايد داسی وويل شی.

۱- سبحنك اللهم ربنا و بحمدك اللهم اغفرلی.

۲- سبحان ربی العظيم.

(مشكوة - باب الركوع - فصل اول)

ترجمه؛ ای الله! ته پاك ئی او ټول صفتونه تالره دی. ته ما وبخښنی. زمونږ الله تعالی پاك او لوی دی.

له ركوع نه قيام ته د تللو دعاء: سمع الله لمن حمده، ربنا ولك الحمد، حمداً كثيراً طيباً مباركاً فيه

(مشكوة - باب الركوع)

ترجمه؛ الله تعالی د هغه واوريدل كوم چي تعريف ئی وكړ. ای الله! ټول تعريفونه تالره دی، ډير پاك او بابركته تعريف.

د سجدی تسبيح: ۱- سبحانك اللهم ربنا و بحمدك اللهم اغفرلی.

۲- سبحان ربی الاعلی (مشكوة باب السجود)

ترجمه؛ ای الله! ته پاك ئی. زمونږ الله ! ټول تعريفونه تالره دی. الله ما وبخښنی، زمونږ لوی خدای ډير پاك دي.

د دوو سجدو ترمينځ دعاء: اللهم اغفرلی وارحمنی واجبرنی وارفعنی واهدنی و عافنی و ارزقنی (مشكوة-باب السجود- فصل دوم- مگر د «و اجبرنی» او «و ارفعنی» لفظونه د كتاب الاذكار په ۲۸ ص د سنن بيهقی په حواله موجود دی)

ترجمه؛ الله! ما وبخښنی. په ما رحم وكړی. زما نقصان پوره كړی، ماته لارسوونه وكړی. صحت راكړی او رزق راكړی.

تشهد: التحيات لله والصلوات والطيبات السلام عليك ايها النبی ورحمة الله وبركاته السلام علينا وعلی عباد الله الصالحين اشهد ان لا اله الاالله و اشهد ان محمداً عبده ورسوله.

(مشكوة- باب التشهد-فصل اول)

ترجمه؛ ټولی وظيفی او درودونه لوی الله لره دی. ټول عجزونياز او ټولی صدقی الله لره دی. سلام دی وی په تا (ای نبی صلی الله عليه وسلم) باندی. رحمت دی وی دالله او بركتونه دی وي په تا باندی. په مونږ او د الله په نيكو بندگانو دی سلام وی او شاهدی وركوم چی بی له الله پاك نه بل څوك د عبادت وړ ندی او محمد (صلی الله عليه وسلم) د الله رسول دی.

درود شريف: اللهم صل علی محمد و علی ال محمد كما صليت علی ابراهيم و علی آل ابراهيم انك حميد مجيد- اللهم بارك علی محمد و علی آل محمد كما باركت علی ابراهيم و علی آل ابراهيم انك حميد مجيد (مشكوة - باب الصلوة علی النبی صلی الله عليه واله وسلم فصل اول)

ترجمه؛ ای الله! په رسول صلی الله

(۳۲) گنه

علیه وسلم او د هغه په اولاد باندی رحم وکړی، داسی رحم لکه چی په ابراهیم علیه السلام او د هغه په اولاد دی کړی دی، بی له شکه ته د صفت او بزرگی وړ ئی. ای الله! په محمد صلی الله علیه وسلم او د هغه په اولاد برکت نازل کړه! لکه څرنگه چی تا په حضرت ابراهیم علیه السلام او دهغه په اولاد نازل کړی دی، بی له شکه چی ته د توصیف او بزرگی وړ ئی.

د آخری تشهد دعاگانی:

۱- اللهم انی اعوذبك من عذاب القبر و اعوذبك من عذاب جهنم و اعوذبك من فتنة المسيح الدجال و اعوذبك من فتنة المحيا والممات. اللهم انی اعوذبك من المائم والمغرم (مشکوة باب الدعاء فی التشهد)

ترجمه؛ ای الله! په تحقیق سره زه ستا پناه غواړم د قبر له عذاب نه او پناه غواړم د جهنم د عذاب نه او پناه غواړم د دجال له فتنی نخخه او پناه غواړم د ژوند او مرگ له فتنی څخه.ای الله! پناه غواړم له گناهونو او قرض څخه.

۲۱- للهم انی ظلمت نفسی ظلماً کثيراً ولا يغفر الذنوب الا انت فاغفرلی مغفرةً من عندك وارحمنی انك انت الغفور الرحيم. (مشکوة - بخاری)

ترجمه؛ ای الله! ما په خپل نفس باندي ډير ظلم کړی دی بی له تا زما گناه هیڅوك نشی معاف کولی، ته ما وبخښی او رحم راباندی وکړی ځکه چی ته مهربان او بخښونکی ئی.

سلام: دواړو خواوو ته د سلام گرځولو نه وروسته داسی ووائی: السلام علیکم ورحمة الله

ترجمه؛ سلام او د الله تعالی رحمت دی پر تاسی باندی وی.

له لمانځه وروسته وظيفی: له حضرت ابن عباس رضی الله عنهما څخه روایت دی چی رسول صلی الله علیه وسلم به کله چه له لمانځه نه خلاص شو نو په لوړ آواز سره به ئی د «الله اکبر» ذکر کاوه.

دویم حدیث: له حضرت ثوبان رضی الله عنه څخه روایت دی چی کله به رسول الله صلی الله علیه وسلم له لمانځه نه خلاص شو نو داسی به ئی ویل: «استغفرالله»

ترجمه؛ له الله تعالی نه بخښنه غواړم. بیا به ئی دا دعا لوستله: «اللهم انت السلام و منك السلام تبارکت یا ذا الجلال والاکرام» (مشکوة- باب الذکر بعد الصلوة)

ترجمه؛ ای الله! ته د سلامتی څښتن ئی، له تا څخه سلامتی حاصلیږی، ته د برکت خاوند ئی، ای د بزرگی او عزت څښتنه.

دریم حدیث: له حضرت معاذ بن جبل رضي الله عنه څخه روایت دی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم زما لاس ونیوه او ویی ویل: چی زما له تا سره محبت دی. ماورته وویل:چی زه هم له تا سره محبت لرم. بیا ئی راته وویل: چی له لمانځه نه وروسته دا دعا لوله: رب اعنی علی ذکرك و شکرك و حسن عبادتك (مشکوة- باب الدعا فی التشهد)

ترجمه؛ هغه هیڅ شریك نلری، د هغه پاچاهی ده او ټول صفتونه هغه لره دی او په هر شئ باندی قادر دی.

څلورم حدیث: د حضرت مغیره بن شعبه رضي الله عنه نه روایت دی چی نبی کریم صلی الله علیه وسلم به له هر لمانځه نه وروسته دا دعا لوستله:

لا اله الاالله وحده لا شريك له - له الملك وله الحمد وهو علي كل شي قديرط اللهم لا مانع لما اعطيت ولا معطي لما منعت ولا ينفع ذالجد منك الجد (مشکوة-باب الذکر بعد الصلوة).

ترجمه؛ له الله تعالی نه سیوا کوم بل معبود نشته، هغه یو دی هیڅ شریك او ساری نه لری، د هغه بادشاهی ده، حمد او ثناء هغه لره ده او هغه په هر څه قادر دی. ای الله! نشی منع کیدی هغه څه چی ته ئی پیرزوینه وکړی او نه شی ورکول کیدی هغه څه چی ته ئی منع وکړی، هیڅ یو شتمند ته د هغه شتمنی ستا د عذاب په مقابل کی فایده نشی ورکولی.

د لیکونو بهیر

ادرس: "دعوت" مجله پوست بکس نمبر : G.P.O. 614 پشاور

دهری پور ځخه ښاغلی حاجی محمد زرین ورور لیکی:

ددعوت مجلی محترمو کارکوونکو ورونو!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

اول درته د کوچنی مبارک آختر په مناسبت مبارکی درکوم اختر مو مبارک شه!

الله تعالی مو ددعوت او دسلفی عقیدی په نشر او اشاعت کی بریالی لره!ددعوت مجله مونږ همیشه گورو ډیر په زړهٔ پوری او جامع مطالب لري،خو متأسفانه چه مونږ ته په خپل وخت نه را رسیږی اکثره چه زمونږ دوستان یا مونږ په خپله پیښور ته درشو نو دوه گنی په یو ځل د ځان سره راوړو.

که مهربانی وکړئ د آینده لپاره د دعوت مجله مونږ ته زمونږ په آدرس را واستوئ خوشحاله به شو.

ستاسو د لا بریالیتوب په هیله!

ستاسو ورور حاجی محمد زرین

د هری پور د دوهم نمبر کیمپ ځخه

د دعوت مجلې همیشنی همکار ذبیح الله «خاکسار» لیکي:
محترمو د دعوت مجلې کارکوونکو ورونو!
السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
د مسنون سلام نه وروسته ستاسو عافیت د الله جل جلاله څخه غواړم، الله مو ددین ددعوت د پاره روغ او جوړ لره.
باقي ستاسو د کوششونو ډیر زیات مشکور یو او الحمد لله ددعوت مجله ډیره په زړهٔ پوری مجله ده او تر خپله وسه د سلفیت د عقیدې ترجماني کوي،لیکن متأسفانه ډیر وخت کیږي چه لوستونکي ئې د کتلو نه محروم دي. د آینده په ارتباط زمونږه دغه یو څو وړاندیزونه باید په نظر کې ونیسئ.
١- د آخترونو او د جمعې د ورځو د ځینې علماؤ چه د سلفیت دعقیدي داعیان دي، باید خطبې ئې خپرې شي.
٢- د شیخ جمیل الرحمن رحمه الله وینا ګانې باید ددعوت مجلې په هره ګڼه کې نشر شي.
٣- د جماعة الدعوة الی القرآن والسنة د عالي مدارسو د محصلینو نظریات باید خپارهٔ شي.
٤- د جماعة الدعوة الی القرآن والسنة په حقله چه څوك کوم سوال ولري او ستاسو له وس پوره وي باید د هغې ځواب ددعوت په مجله کې خپور شي.
د اسلامي دعوت د برې په هیله!
والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
ستاسو ورور ذبیح الله "خاکسار"
د امام بخاري د شرعیاتو د پوهنځی د اول صنف محصل

د نوښار تحصیل څخه زمونږ گران ورور غیاث الدین «احسان» په خپل را لیږلی لیك کی داسی لیکی:

د دعوت مجلی عزتمند مدیر صاحب او نورو همکارانو!

اول تاسی ته د زړه له کومی سلامونه وړاندی کوم!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

بیا له هر څه دمخه ستاسی کامیابي او سر لوړي د خاوند متعال څخه غوارم.

الله تعالی مو همیشه د اسلامی ارشاداتو په نشر او اشاعت کی بریالی لره! «امین»

محترمو: مونږ ددعوت مجلی هره گنه په ښه مینه او شوق سره مطالعه کوو، تر دی چه مونږ ته نوی گڼه را ورسیږی.

نو له دی امله مونږ دا ښه وگڼل چه پدی معززه رساله کی زمونږ یو مضمون هم درج شی، نو محترمو زمونږ دا یو مضمون چه د «صدر اعظم په صفاتو » منحصر دی که ستاسی د ملاحظی او تحقیق لاندی د نشر وړ وی نو هیله مند یو چه نشر ته ئی وسپاری.

والسلام

ددعوت مجلی محترمو لوستونکو ورونو!

مونږ هم په خپل وار د دعوت د مجلی ټول کارکوونکی تاسی ټولو ته د کوچنی آختر مبارکی در کوو او د الله تعالی نه مو د لا زیاتی خوشحالی غوښتونکی یو.

ددعوت مجلی د ستاینی مو یو جهان مننه!

د غیاث الدین "احسان" ورور د رالیږلی مضمون په هکله باید ووایو چه ډیر ښه معلومات مو راجمع کړی خو ډیر مختصر دی. تاسو مهرباني وکړی دغه معلوماتو ته دیو مضمون شکل ورکړی او لږ ئی مفصل ولیکی تر څو لوستونکی تری ښه استفاده وکړی شی.

دهغو ورونو په ځواب کی چی ددعوت مجلی د نه رسیدو له آمله شکایت کوی باید

ووایو چی ددعوت مجله د پخوا په ډول په وړیا توګه نه توضیع کیږی نو د ګرانو لوستونکو څخه هیله مند یو چی ددعوت د مجلی د تداوم په مقصد همکاري وکړي او مجله د بیی په عوض له لاندی مرکزنو څخه تر لاسه کړی:

١-پیښور - یونیورسټی ټاون - پارك روډ -هاوس نمبر ٣٨ - ددعوت مجلی اداره.

٢- پیښور - بورډ - ناصر باغ روډ - المعهد الشرعي.

٣- باجوړ- د جماعة الدعوت مرکزی دفتر یا الجامعة الثانوية.

٤- چکدره - د حضرت عبدالله ابن ام مکتوم (رضي الله عنه) دارالحفاظ.

٥- کونړ - اسدآباد د تنظیم طلبه سلفیه مرکزي دفتر.

٦- کابل - د جماعة الدعوت نماینده‌ګی- وزیر اکبرخان مینه.

٧- ننګرهار - جلال آباد - دجماعة الدعوت نماینده‌ګی.

٨- - د جلوزو ٦ نمبر کمپ - جامع مسجد اهل حدیث-سعدالله المحمدی.

یادونه: زمونږ هغه قدرمن لوستونکی چی غواړی زمونږ سره ددعوت مجلي په تر لاسه کولو کي ګډون وکړی، زمونږ سره پدغه لاندي بانکي پته د اشتراك او ګډون رابطه قایمه کړی.

افغان اسلامي خبری اداره - اکاونټ نمبر (٧-١٠٦٣) نیشنل بینك اف پاکستان صدر روډ پشاور.

Afghan Islamic News Agency A/c No: 1063-7 National Bank of Pakistan Saddar Road Peshawar.

ستاسو د لا زیاتی همکاری په هیله!

ددعوت مجلی د اداری له اړخه

نبوی ارشاد

عَنْ أبي هُرَيرة ، رضِيَ اللَّه عَنْه قَال: سُئِل رسول اللَّه صَلَّى اللَّه عليّه وسَلم: أى الأعمَال أفضل؟ قال: إيمان باللَّه ورسوله» قيل: ثم ماذا؟ قال: «الجهاد فى سبيل الله» قيل: ثم ماذا؟ قال: «حج مبرور»٠

(متفقٌ عليه)

ترجمه: از ابو هريره رضى الله عنه روايت است كه گفت: ازرسول الله صلي الله عليه وسلم پرسيده شد كه كدام عمل بهتر است؟ فرمود ايمان به الله تعالى ورسولش. گفته شد باز كدام، فرمود جهاد درراه الله تعالى. گفته شد باز كدام؟ فرمود حج مقبول.

د شهید شیخ جمیل الرحمن رحمه الله له ویناؤ څخه

کله چې دجنیوا مذاکرات د افغانستان د قضیې په هکله پیل شول، د شهید شیخ جمیل الرحمن رحمه الله څخه د افغانستان د مستقبل په خاطر په یو مجلس کې پوښتنه وشوه. هغه وویل: (کله چې په افغانستان کې د مجاهدینو دحکومت د جوړولو کوښښ کیږي نو دا عمل به د جهاد مستقبل ته نقصان رسوي، ځکه جهادي تنظیمونه به په خپلو منځو کې په جګړو او فتنو اخته شي. ددې یوازینی حل دا دی چه جهاد ته - ادامه ورکړل شي او مجاهدین باید یوازې د کابل په نیولو اکتفاء ونه کړي بلکې د منځنۍ آسیا د مظلومو مسلمانانو د نجات پخاطر د امو سیند عبور کړي او جهاد جاري وساتي. پدې ډول د داخلي جګړو او فتنو مخه نیول کیدای شي).

(کونړ - اسد آباد - 1990م)